

VPRAŠALNIK ZA KANDIDATKO ZA KOMISARJA**Kaja KALLAS****Visoka predstavnica za zunanje zadeve in varnostno politiko****1. Splošna usposobljenost, zavezanost Evropi in osebna neodvisnost**

Kateri vidiki vaših osebnih kvalifikacij in izkušenj so še posebej pomembni za prevzem komisarske funkcije in promocijo splošnega evropskega interesa, zlasti na področju, za katero bi bili odgovorni? Kako boste prispevali k izvajanju političnih usmeritev Komisije? Kako nameravate uresničevati načelo enakosti spolov in v vse politike svojega resorja vključiti vidik spola? Kako boste poskrbeli za vključevanje mladih?

Kako lahko Parlamentu jamčite svojo neodvisnost in kaj boste storili, da vaše pretekle, sedanje in prihodnje dejavnosti ne bodo vzbujale dvoma o opravljanju vaših nalog v Komisiji?

Kateri vidiki vaših osebnih kvalifikacij in izkušenj so še posebej pomembni za prevzem komisarske funkcije in promocijo splošnega evropskega interesa, zlasti na področju, za katero bi bili odgovorni?

Na lastni koži sem izkusila življenje brez Evropske unije in z njo – življenje brez svobode in z njo. Ta izkušnja je močno vplivala name in v meni vzbudila neomajno odločenost, da po svojih najboljših močeh branim in spodbujam evropske vrednote in splošni interes.

Ko se je Estonija leta 1991 spet osamosvojila in se izvila sovjetski okupaciji, sem bila priča padcu diktature in korenitemu, a zahtevnemu procesu ponovnega vzpostavljanja svobode, demokratičnega odnosa med državljani in državo, pravne države in svobodnega tržnega gospodarstva. Čeprav je bil ta proces resnično težak, je bilo distanciranje od grozot naše preteklosti bistvenega pomena za prav vsakega Estonca in Estonko. Danes se še kako zavedam, kako pomembno je ceniti, kar smo zgradili. Evropske vrednote, na katerih temelji Evropska unija. Kot visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in podpredsednica Komisije bom s srcem in dušo branila vrednote in splošni interes Evropske unije.

Poklicno sem se z evropsko politiko prvič srečala kot odvetnica, specializirana za evropsko konkurenčno pravo. Odvetniško pot sem končala kot partnerka v odvetniški pisarni, kjer sem dokazala, da obvladam politiko konkurence in odvetniško delo, pokazala pa sem tudi sposobnost vodenja. Spretnost vodenja in upravljanja sem nadalje krepila kot predavateljica na estonski poslovni šoli. Izkušnje z vodenjem so me izoblikovale in v meni utrdile razumevanje pomena empatije, prijaznosti in sočutja kot ključnih vrtilin za vse voditelje in voditeljice, zlasti v diplomatskih prizadevanjih.

Preden sem bila leta 2014 izvoljena v Evropski parlament, sem bila poslanka v estonskem parlamentu in sem bila intelektualno z več vidikov pripravljena na evropsko politično kariero. Vsekakor je name pozitivno vplivalo, da je bil evropski komisar že moj oče, vendar sem prav skozi mandat poslanke Evropskega parlamenta pridobila znanja, ki se mi zdijo pomembna tudi za položaj visoke predstavnice in podpredsednice. Kot članica Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (ITRE) sem na primer vodila delo Parlamenta v zvezi s šestimi pomembnimi poročili, vključno s strategijo za digitalni enotni trg, ter v zvezi z zakonodajo o carinskih kršitvah in sankcijah. Oba dosjeja sta vključevala preseganje strankarskih in nacionalnih razlik za doseggo soglasja, ki odraža ustrezno uravnotežena različna stališča držav članic EU, pri čemer nas je vedno vodil interes evropskih državljanov in državljanek. V Estonijo sem se vrnila kot predsednica vlade z izrazitim občutkom za odgovornost Estonije kot države članice Evropske unije in za svojo lastno odgovornost, da branim položaj Estonije v Uniji.

Moja vlada je Estonijo varno popeljala skozi več kriz, vključno s pandemijo COVID-19, in energetske cenovne šoke, ki so še posebej močno prizadeli baltsko regijo. V tem času pa nisem le dokazala, da sem sposobna

učinkovitega kriznega upravljanja, ampak sem še posebej ponosna tudi na pozitivni napredek, ki smo ga dosegli ob siceršnjem dogajanju. Kljub temu, da smo ob tem naleteli na močno nasprotovanje, nam je v letu 2023 uspelo legalizirati istospolne poroke, ustanovili smo novo podnebno ministrstvo in razširili proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, pri čemer smo si zadali enega od najambicioznejših ciljev v EU v zvezi s proizvodnjo električne energije za zeleni prehod. Odločena sem še naprej neomajno zagovarjati evropske vrednote, vključno s temeljnimi pravicami in enakostjo za vse. V skladu s to zavezo delujem vsak dan.

V mojem premierskem mandatu tudi ni manjkalo priložnosti za sodelovanje z mednarodnimi partnerji. V preteklih treh letih sem bila v središču večstranske diplomacije na visoki ravni, sodelovala sem v pogajanjih v okviru Nata in EU ter zastopala Estonijo na svetovnem prizorišču na vrh in srečanjih na visoki ravni. Zlasti ta izkušnja me bo vodila na prihodnji poti. Od samih začetkov politične kariere, ko sem gradila konsenz med poslankami in poslanci estonskega parlamenta, skozi iskanje skupnega imenovalca v stališčih evropskih poslancev in poslank, pa do sklepanja kompromisov med državami članicami in preko meja Unije sem se dodobra naučila, kako voditi zapletena pogajanja na visoki ravni, hkrati pa skrbno uravnotežiti nacionalne prednostne naloge s širšo evropsko agendo.

Vprašanje evropske varnosti mi je zelo blizu, saj prihajam iz države, ki je druge dolga leta opozarjala, da ruske imperialistične sanje nikoli niso zares zamrle. Obenem pa sem trdno prepričana, da mora pri vprašanju naše varnosti sodelovati prav vsaka država, ne glede na svojo geografsko bližino sovražno nastrojenim sosedam. Že leto dni po ruski invaziji sem si prizadevala za povečanje izdatkov Estonije za obrambo nad 3 % BDP, pri tem pa tudi poskrbela, da je sorazmerno gledano Estonija postala ena največjih donatork pomoči Ukrajini. Želela sem, da bi bila Estonija za zgled. Zato sem se tudi dosledno zavzemala za večjo zavzetost EU, to je oblikovanje skupnega stališča o odgovornosti za zločine, ki jih je Rusija zagrešila v vojni agresiji proti Ukrajini, pri čemer bi zamrznjena ruska sredstva uporabili kot podlago za obnovo. Močno sem podpirala tudi pobudo „milijon kosov artilerijskega streliva“ za dobavo streliva Ukrajini. Pred rusko agresijo nas najbolj ščiti evropska enotnost, ki tudi utrjuje položaj Evrope v svetu. Evropa mora biti za zgled.

Če me boste potrdili, bom svoje delo opravljala opremljena z vsemi temi spretnostmi, pa tudi z neizmerno osebno predanostjo prihodnosti Evrope in njeni uspešnosti pri vodilni vlogi v svetu.

Kako boste prispevali k izvajanju političnih smernic Komisije? Kako nameravate uresničevati načelo enakosti spolov in v vse politike svojega resorja vključiti vidik spola? Kako boste poskrbeli za vključevanje mladih?

Če bom potrjena, bo moja prednostna naloga v vlogi članice komisarskega kolegija in podpredsednice Komisije znatno prispevati k izvajanju političnih usmeritev Komisije. Pri delu me bodo vodile politične usmeritve in moja poslanica. Prizadevala si bom oblikovati bolj strateško, odločno in enotno zunanjo in varnostno politiko, ki bo primerna za reševanje izzivov današnjega sveta ter spodbujanje vrednot in interesov EU. Okrepila bom varnost in obrambo EU, hkrati pa spodbujala bolj strateški pristop k našemu sosedstvu in partnerstvu. Spodbujala bom sodobno in povezano zunanjo politiko. V duhu kolegialnosti bom sodelovala z vsemi člani in članicami kolegija, da bi zagotovili skupno uresničevanje prednostnih nalog Komisije.

Prepričana sem, da politike in programi, ki upoštevajo vidik spola, ter skupine, v katerih je uravnotežena zastopanost spolov, vodijo k učinkovitejšim in bolj trajnostnim rezultatom. Prizadevala si bom za vključitev vidika spola v naše zunanje delovanje, saj je enakost žensk vprašanje človekovih pravic, pa tudi vprašanje zdravega razuma. Akcijski načrt EU za enakost spolov III (GAP III) ostaja glavni okvir za zagotovitev vključevanja načela enakosti spolov v našo zunanjo politiko.

Mladi Evropejci in Evropejke pričakujejo, da bo EU ukrepala na področju ohranjanja miru, krepitve mednarodne varnosti in spodbujanja mednarodnega sodelovanja. Menim, da bo večja vloga mladih pri razvoju politik EU okrepila evropsko demokracijo in družbo. Načrtovala bom redne mladinske dialoge, da bi prisluhnili potrebam in pomislekom mladih. Prvi bo potekal že v prvih 100 dneh mojega mandata.

Kako lahko Parlamentu jamčite svojo neodvisnost in kaj boste storili, da vaše pretekle, sedanje in prihodnje dejavnosti ne bodo vzbujale dvoma o opravljanju vaših nalog v Komisiji?

Zavežujem se, da bom takoj, ko bom potrjena za podpredsednico, brez izjeme spoštovala tako črko kot duha Pogodb EU glede dolžnosti neodvisnosti, preglednosti, nepristranskosti in razpoložljivosti, kakor so opredeljene v odstavku 3 člena 17 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in členu 245 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Ravnala bom v skladu z obveznostjo varovanja poslovne skrivnosti, kot je opredeljena v členu 339 PDEU. Spoštovala bom tudi kodeks ravnanja članov in članic Evropske komisije ter njegove določbe o nasprotju interesov in se izogibala vsem stališčem ali okoliščinam, ki bi lahko postavile pod vprašaj mojo neodvisnost, nepristranskost in razpoložljivost Komisiji. Moja izjava o interesih je popolna in dostopna javnosti, po potrebi pa jo bom hitro posodobila.

Kot nekdanja poslanka Evropskega parlamenta sem že dokazala svojo zavezanost najvišjim etičnim standardom ter polno spoštovanje črke in duha Pogodb EU, pa tudi obveznosti delovanja v evropskem interesu.

2. Upravljanje resorja in sodelovanje z Evropskim parlamentom

Ali se lahko zavežete, da boste Parlament ustrezno obveščali o svojih dejavnostih in ukrepih svojih oddelkov? V kakšnem smislu se čutite odgovorni Evropskemu parlamentu?

Kaj ste pripravljene izrecno obljubiti v zvezi s sodelovanjem in navzočnostjo v Parlamentu, tako na sejah odborov kot na plenarnem zasedanju, v zvezi s preglednostjo, sodelovanjem in dejansko nadaljnjo obravnavo stališč in zahtev Parlamenta glede zakonodajnih pobud? Ali ste v zvezi z načrtovanimi pobudami in tekočimi postopki pripravljene Parlamentu pravočasno posredovati enakovredne informacije in dokumente kot Svetu?

Kolegialnost je vodilno načelo za ukrepanje naslednje Komisije, zato bom tesno sodelovala z ostalimi v kolegiju, da bi Evropa postala bolj strateška, odločna in združena pri uresničevanju svojih interesov ter spodbujanju mednarodnega reda, ki temelji na pravilih, in naših skupnih univerzalnih vrednot.

Ali se lahko zavežete, da boste Parlament ustrezno obveščali o svojih dejavnostih in ukrepih vaših oddelkov?

Kot nekdanja poslanka Evropskega parlamenta resnično verjamem, in sem to izkusila tudi sama, da učinkovito medinstitucionalno sodelovanje izboljšuje delo Evropske unije. V vlogi visoke predstavnice/podpredsednice se zavežem k ohranjanju tega pomembnega sodelovanja, za katero verjamem, da obojestransko prispeva k skupnemu evropskemu interesu. Kot članica delegacij Evropskega parlamenta, med drugim kot podpredsednica Delegacije pri odboru za parlamentarno sodelovanje EU-Ukrajina ter članica Delegacije pri parlamentarni skupščini Euronest in Delegacije za odnose z Združenimi državami Amerike, sem bila priča, kako izjemno koristni so močni medparlamentarni odnosi in kako lahko tvorijo podlago za tesno medinstitucionalno sodelovanje znotraj EU na podlagi izmenjave informacij. Mojemu delu v vlogi visoke predstavnice/podpredsednice bo koristilo tudi moje preteklo zagotavljanje rednih izmenjav z Evropskim parlamentom, člani in članicami njegovih odborov ter parlamentarnih delegacij. To bom izpostavljala v kolegiju, še zlasti tistim komisarjem in komisarkam, ki se ukvarjajo z mednarodnimi odnosi.

Poleg tega je v poslanicah novoizvoljene predsednice Ursule von der Leyen poudarjen cilj Evropske komisije, da še naprej s pridom uporablja posebne odnose med Komisijo in Evropskim parlamentom. Ta cilj bom v celoti spoštovala ter v njegovo izpolnjevanje vlagala svoj čas in spretnosti.

V kakšnem smislu se čutite odgovorni Evropskemu parlamentu?

Delovala bom v duhu Pogodb in z globokim prepričanjem, da je zaupanje evropskih državljanov in državljanek mogoče doseči le, če prisluhnemo njihovim mnenjem in sodelujemo v demokratičnih razpravah, tudi in zlasti v Evropskem parlamentu.

Prizadevala si bom za tesne odnose s Parlamentom, ki bodo temeljili na odprtosti, preglednosti, medsebojnem zaupanju in rednih izmenjavah, da bo lahko Parlament učinkovito izvajal demokratični nadzor. V podporo svojemu delu bom pridobila podporo parlamentarne diplomacije.

Zavedam se zahteve po rednem posvetovanju z Evropskim parlamentom o glavnih vidikih in temeljnih odločitvah skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) ter skupne varnostne in obrambne politike (SNOP) v skladu s členom 36 PEU. Osebnostno verjamem, da to zagotavlja odgovornost, povečuje demokratično legitimnost zunanje in varnostne politike EU ter krepi prepoznavnost EU in komunikacijo z državljani in državljankami v zvezi s tem.

Kaj ste pripravljeni izrecno obljubiti v zvezi s sodelovanjem in navzočnostjo v Parlamentu, tako na sejah odborov kot na plenarnem zasedanju, v zvezi s preglednostjo, sodelovanjem in dejansko nadaljnjo obravnavo stališč in zahtev Parlamenta glede zakonodajnih pobud?

Zavežujem se, da bom, če bom potrjena, pri opravljanju svojih nalog v celoti izvajala veljavne določbe Pogodbe, zlasti člen 36 PEU, in Izjavo o politični odgovornosti iz leta 2010. V celoti bom spoštovala določbe Okvirnega sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo iz leta 2010, Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje iz leta 2016 in Medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju iz leta 2020.

V skladu s členom 36 PEU se bom redno posvetovala z Evropskim parlamentom in ga obveščala o glavnih vidikih svojega dela ter temeljnih odločitvah naše skupne zunanje in varnostne politike. Izrecno se zavežujem rednemu dialogu tako v Odboru za zunanje zadeve kot v plenarnih razpravah, zlasti kar zadeva sprejetje letnega poročila Evropskega parlamenta o izvajanju SZVP in SVOP ter letnega poročila o človekovih pravicah in demokraciji po svetu. Zavežujem se tudi k rednemu dialogu o zunanjih zadevah v izmenjavah z ustreznimi odbori in v individualnih pogovorih. Na specifičnem področju pogajanj o mednarodnih sporazumih, kot je določeno v členu 218(10) PDEU in ustrezni sodni praksi Sodišča EU, bom zagotovila, da bo Evropski parlament na ustrezen način v celoti in nemudoma obveščen v vseh fazah postopka pogajanj o sporazumih, za katere bom odgovorna, tako o tistih, ki spadajo na področje SZVP, kot o tistih, ki ne. Parlament bo tako lahko izvajal demokratični nadzor nad zunanjim delovanjem Unije v skladu s Pogodbama, v skladu z institucionalnim ravnovesjem in ohranjanjem ustreznih posebnih pravic vseh vključenih institucij.

Evropski parlament nameravam še naprej vključevati v strateško usmerjanje finančnih instrumentov na podlagi načrta za geopolitični dialog na visoki ravni, ki je bil vzpostavljen v okviru Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI – Globalna Evropa). Na naš skupni dnevni red bom prav tako visoko umeščala izmenjave s posebnim odborom. Nameravam se tudi, kolikor bo mogoče, redno udeleževati medparlamentarnih konferenc o SZVP/SVOP. V zvezi s tem se je za koristno izkazala praksa, da se organizirajo vzporedno z neformalnimi srečanji zunanjih ministrov in ministric (gymnich), ki jo je zato vredno nadaljevati.

Redno bom vabila predsednike in predsednice različnih odborov, ki se ukvarjajo z zunanjimi zadevami, na neuradna srečanja Sveta za zunanje zadeve v različnih sestavah, in sicer skupaj z vsakokratno predsedujočo državo Svetu EU.

Ali ste v zvezi z načrtovanimi pobudami in tekočimi postopki pripravljeni Parlamentu enakopravno s Svetom posredovati pravočasne informacije in dokumente?

Zavežujem se, da bom v celoti izvajala ustrezne določbe okvirnega sporazuma iz leta 2010 in Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje iz leta 2016, s ciljem poglobiti partnerstvo med Evropskim parlamentom in Komisijo.

Če bom potrjena, bom zagotovila, da bodo parlamentarni odbori v skladu z načelom institucionalnega ravnovesja in ob ohranitvi ustreznih posebnih pravic vseh sodelujočih institucij vključeni v vse morebitne pomembne spremembe na področju, za katero sem pristojna, in sicer hkrati in pod enakimi pogoji kot Svet.

Če bom potrjena, bom zagotovila, da bo Evropski parlament vključen v vse morebitne pomembne spremembe v moji pristojnosti, in sicer hkrati in pod enakimi pogoji kot Svet, v primerih, ko so pristojnosti obeh institucij enake. Poleg tega se v skladu z izjavo o politični odgovornosti zavežujem, da si bom sama, pa tudi službe pod mojo pristojnostjo, prizadevala nadaljevati in še okrepiti prakso izmenjevanja mnenj v fazi načrtovanja pobud in strategij na področju SZVP.

Vprašanja Odbora za zunanje zadeve

3. V političnih smernicah za naslednjo Evropsko komisijo 2024–2029 je med drugim določeno, da mora biti skupna zunanja in varnostna politika EU (SZVP) načrtovana ob upoštevanju trenutnih svetovnih razmer in da mora EU odločneje slediti svojim strateškim interesom. Kaj bi bile, brez poseganja v postopke odločanja Komisije, vaše konkretne kratko-, srednje- in dolgoročne prednostne naloge in cilji (za čas trajanja vašega mandata) na poti k bolj strateški, odločni in enotni skupni zunanji in varnostni politiki (SZVP), ki bo bolj usmerjena k človekovim pravicam in ki jo bodo vodili vrednote in načela EU? Kateri so najpomembnejši izzivi (mednarodni, regionalni, dvostranski, institucionalni itd.), ki jih vidite pri uresničevanju teh prednostnih nalog in ciljev, in kako jih nameravate premagati?

V nasilnem, nestabilnem in nevarnem svetu, v katerem so demokracija, pravna država in človekove pravice nenehno ogrožene, ima EU izjemno pomembno vlogo kot zagovornica teh vrednot in zagovornica na pravih temelječega mednarodnega reda ter pri tem sodeluje z drugimi. Naše prednostne naloge v naslednjih petih letih, ki temeljijo na političnih usmeritvah, bodo opredelile položaj Evrope v svetu za naslednjih pet desetletij. Sprejemanje pravih odločitev zdaj bo zagotovilo, da prihodnost EU ne bo postala žrtev dogodkov in ne bo odvisna od volje drugih. Na splošno so to cilji in vrednote, na katerih mora po mojem mnenju temeljiti naša skupna zunanja in varnostna politika. Če bom potrjena, bom zagotovila, da bo moje delo vključujoče in opravljeno v sodelovanju z ostalimi komisarkami in komisarji v kolegiju, Evropskim parlamentom, Svetom, državami članicami in državami kandidatkami. Strinjam se tudi, da mora biti odločanje EU na področju skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) hitrejše in učinkovitejše, tudi s konstruktivno vzdržanostjo in glasovanjem s kvalificirano večino, kadar je to predvideno v Pogodbi. Sodelovala bom s Svetom in državami članicami ter dala prednost premagovanju obstoječih ovir, da bi v celoti uveljavila svoje pristojnosti iz Pogodbe, vendar si želim tudi občutka skupne odgovornosti za zunanje delovanje EU.

Moja kratkoročna prednostna naloga mora biti reševanje perečih svetovnih vprašanj: ruske vojne proti Ukrajini ter krepitve varnosti in obrambe EU. Način, kako se odzivamo na nezakonito rusko vojno agresijo proti Ukrajini, svetu kaže, kdo smo in za katere vrednote se zavzemamo. Poleg tega, da je to pravilno z moralnega vidika, menim tudi, da je podpora Ukrajini – politična, gospodarska in vojaška – tako dolgo, dokler je potrebna za zmago v tej vojni, način, da se EU izkaže kot resnično verodostojna na svetovnem prizorišču z bolj strateško, odločno in enotno SZVP, osredotočeno na človekove pravice. Podpora EU pri obnovi države je prav tako ključna za njene priprave na članstvo v EU. Del tega procesa je zagotoviti pravico vsem žrtvam zagrešenih vojnih zločinov in da Rusija plača škodo, ki jo je povzročila.

Glede na trenutni položaj moramo nujno okrepiti varnost in obrambo EU in to v razmerah, ko sta obe ogroženi. Nujno moramo ukrepati. V prvih 100 dneh mandata bom skupaj s komisarjem oziroma komisarko za obrambo in vesolje predlagala belo knjigo o prihodnosti evropske obrambe, v kateri bomo opredelili potrebne naložbe in predstavili zamisli za dolgoročneji pristop k oblikovanju evropske obrambne unije. Pripravljenost je temeljni del učinkovite varnosti in obrambe in prispevala bom k oblikovanju strategije za na krize pripravljeno Unijo. Prizadevala si bom za okrepitev operativnih zmogljivosti EU, krepitev civilnih in vojaških misij SVOP ter uporabo novega horizontalnega sklopa omejevalnih ukrepov proti hibridnim grožnjam. Med prednostne naloge bom uvrstila tudi nadaljnjo poglobitev partnerstva med EU in Natom v celotnem spektru varnostnih in obrambnih vprašanj.

Čeprav ruska vojna proti Ukrajini ogroža integriteto Evropske unije, je po terorističnih napadih 7. oktobra 2023 neizpodbitno prišlo do učinka prelivanja krize na Bližnjem vzhodu, tako kar zadeva stopnjevanje konflikta na Bližnjem vzhodu kot tudi najvišjo raven antisemitizma v Evropi od holokavsta. EU mora ostati vodilna pri humanitarnih prizadevanjih in sodelovati z vsemi akterji pri podpori prizadevanj za pravičen in celovit mir v regiji, s poudarkom na spodbujanju rešitve dveh držav in krepitvi partnerstev s ključnimi regionalnimi deležniki. Če bom potrjena, sem zato odločena v svoji vlogi visoke predstavnice in podpredsednice vložiti vsa prizadevanja in tesno sodelovati s komisarjem oziroma komisarko za Sredozemlje, da bi predstavili celovito strategijo EU za Bližnji vzhod in oblikovali skupna stališča EU.

Skupaj s komisarjem oziroma komisarko za Sredozemlje bom na večstranski in regionalni ravni predstavila zamisli za preoblikovanje odnosov EU s to regijo z novim paktom za Sredozemlje.

Želim, da bi do konca mojega mandata skupaj s komisarjem oziroma komisarko za mednarodna partnerstva zagotovila, da bo EU okrepila dolgoročna in vzajemno koristna partnerstva po vsem svetu – od Latinske Amerike in Karibov do indijsko-pacifiške regije, vključno z novo strateško agendo EU-Indija, in od Srednje Azije do Afrike. Kratkoročna prednostna naloga v zvezi s tem so priprave na vrh EU-Afriška unija leta 2025. Naši partnerji so pomembni. Neutrudno si bom prizadevala za tesnejše vezi po vsem svetu.

Tako na regionalni kot na dvostranski ravni bom sodelovala z našimi strateškimi in podobno mislečimi partnerji, vključno s tistimi iz skupine G7, da bi skupaj uresničevali skupne cilje in interese. To seveda vključuje Združeno kraljestvo in Združene države Amerike, ki bodo še naprej najpomembnejši partner in zaveznik EU.

Prav tako si bom po najboljših močeh prizadevala za zaščito vrednot EU in zaščito interesov EU pred sistemskimi tekmeci. Moja prednostna naloga pri sodelovanju s Kitajsko bo zaščita geopolitične in gospodarske varnosti EU skupaj s pristojnimi komisarskimi kolegi in kolegicami in z državami članicami EU. Najbolj pereči izzivi pri tem so podpora Kitajske Rusiji ter strukturna neravnovesja med EU in Kitajsko, ki izhajajo iz netržnih politik in praks, ki ustvarjajo neloyalno konkurenco in neenake konkurenčne pogoje.

Glede na vse pomembnejšo zunanjo razsežnost notranjih politik EU, od migracij do podnebnih sprememb, digitalizacije do gospodarske varnosti, energije in dostopa do kritičnih surovin, bom zagotovila tesno usklajevanje z ustreznimi komisarskimi kolegi in kolegicami ter po potrebi sodelovala z našimi mednarodnimi partnerji. Kar zadeva migracije, ki so velik izziv in jasna prednostna naloga številnih držav članic EU, bomo še naprej razvijali strateške odnose na področju migracij in varnosti s tretjimi državami, zlasti državami izvora in tranzita, ter se borili proti instrumentalizaciji migrantov na zunanjih mejah EU. V ta namen bom tesno sodelovala s komisarji oziroma komisarkami za Sredozemlje, za mednarodna partnerstva in za notranje zadeve in migracije.

Način, kako EU gradi odnose s tretjimi državami na drugi strani sveta, močno vpliva na odnose z našimi najbližjimi sosedami, zlasti tistimi, ki si prizadevajo za članstvo v EU. S komisarko za širitev bom prednostno obravnavala odnose z državami širitve, prispevala k pregledom politik pred širitvijo, tudi na področju varnosti in obrambe, spodbujala dobre sosedске odnose in spravo ter pomagala pri reševanju dvostranskih vprašanj v širitvenem procesu. Storila bom vse, kar je v moji moči, da bi zagotovila, da bodo tudi novi evropski državljani in državljanke ponosni na Unijo, ki se ji pridružujejo.

Vse to temelji na temeljnem spoštovanju mednarodnega prava, Ustanovne listine Združenih narodov in Splošne deklaracije o človekovih pravicah, ki so bili nedavno pod pritiskom drugačnih svetovnih nazorov. Menim, da ima EU temeljno odgovornost, da spodbuja multilateralizem in prispeva k svetovnim prizadevanjem za reformo in posodobitev mednarodnega sistema, ki temelji na pravilih, vključno s finančno strukturo.

4. Kako nameravate izboljšati usklajevanje med komisarji, zlasti s kandidatom za komisarja za Sredozemlje in za mednarodna partnerstva, v smislu znatnega povečanja skupnega vpliva zunanjih politik in zunanje razsežnosti notranjih politik? Kaj nameravate storiti v zvezi s čedalje večjo nejasnostjo pri zunanjem zastopanju EU in potrebo po jasni opredelitvi pristojnosti vseh institucionalnih akterjev, vključenih v zunanje delovanje EU? Kako nameravate izboljšati uporabo razpoložljivih instrumentov oziroma razviti nove instrumente, da bi čim bolj povečali mednarodni vpliv EU in politični učinek skupnega evropskega zunanjega delovanja? Še zlasti v zvezi z:

- *vlaganjem v partnerstva po vsem svetu, tudi prek strategije Global Gateway;*
- *strateško uporabo instrumentov EU za zunanje financiranje, tudi z vidika naslednjega večletnega finančnega okvira (ob hkratnem zagotavljanju pomembne vloge Parlamenta pri strateškem usmerjanju instrumentov);*
- *usklajenim, učinkovitim in strateškim komuniciranjem o zunanjih politikah in ukrepih, da bi se zoperstavili lažnim diskurzom in dezinformacijam v tretjih državah;*
- *zagotavljanjem, da razpoložljivi finančni viri ESZD, strokovno znanje osebja in politika zaposlovanja, všteti strožje zahteve glede kvalifikacij za najpomembnejša delovna mesta, ustrezajo ravni ambicij;*
- *oceno učinkovitosti tekočih misij in operacij SVOP ter vzpostavitev novih misij in operacij SVOP;*
- *okrepitevijo vloge EU v svetovnih zadevah ter zaščito pred zlonamernimi zunanjimi vplivi in grožnjami;*
- *usklajeno in uveljavljeno evropsko politiko sankcij, ki ne bo le ovirala zmožnosti Rusije, da nadaljuje svoje agresije, temveč se bo borila tudi proti izogibanju in utajam. Natančneje, kako nameravate povečati zmogljivosti za izmenjavo informacij v institucijah EU in državah članicah, pa tudi s ključnimi partnerskimi državami? Kako boste obravnavali neusklajenost velikega števila držav, vključno z državami kandidatki? Ali podpirate vzpostavitev centralizirane zmogljivosti EU za izvrševanje sankcij in omogočanje Komisiji, da izpodbija odstopanje od sankcij, ki ga je država članica odobrila v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 833/2014?*

Kako nameravate izboljšati usklajevanje med komisarji, zlasti s kandidatom za komisarja za Sredozemlje in za mednarodna partnerstva, v smislu znatnega povečanja skupnega vpliva zunanjih politik in zunanje razsežnosti notranjih politik?

V političnih usmeritvah in poslanici je določena vizija, s katero so povezana vsa področja dela in za katero bi si morali delovati vsi člani in članice kolegija v duhu kolegialnosti. Če bom potrjena kot podpredsednica Komisije,

bom spodbujala redna srečanja komisark in komisarjev, pristojnih za področje zunanje politike, da bi se dogovorili o ključnih prednostnih nalogah in uskladili svoje ukrepanje. Glede na pomen krepitve skladnosti med notranjimi in zunanjimi politikami ter potrebo po odzivu na pomisleke tretjih držav, na katere vpliva evropska zakonodaja, bom po potrebi povabila tudi druge komisarske kolege in kolegice. Spodbujala bom skupno poglobljanje stikov s partnerskimi državami v okviru pristopa Ekipe Evropa. Menim, da je to lahko le koristno za krepitev svetovne prisotnosti in diplomatskega vpliva EU.

Kaj nameravate storiti v zvezi s čedalje večjo nejasnostjo pri zunanjem zastopanju EU in potrebo po jasni opredelitvi pristojnosti vseh institucionalnih akterjev, vključenih v zunanje delovanje EU?

Pogodbi določata okvir in vodilna načela za zastopanje Unije navzven, ki jih bom spoštovala. To je okvir, v katerem bom delovala, pri čemer bom upoštevala, da imajo številne prednostne naloge EU v naslednjem mandatu pomembne zunanje razsežnosti, ki bodo zahtevale še večjo zastopnost EU na mednarodnem prizorišču in tesnejše sodelovanje med vsemi institucionalnimi akterji, vključenimi v zunanje delovanje EU, ob polnem spoštovanju njihovih pristojnosti.

Kako nameravate izboljšati uporabo razpoložljivih instrumentov oziroma razviti nove instrumente, da bi čim bolj povečali mednarodni vpliv EU in politični učinek skupnega evropskega zunanjega delovanja? Še zlasti v zvezi z:

— *vlaganjem v partnerstva po vsem svetu, tudi prek strategije Global Gateway;*

Če bom potrjena, bom sodelovala s komisarji in komisarkami, da bi strateško mobilizirali in izkoristili vse razpoložljive politike, instrumente in vire EU, da bi čim bolj povečali mednarodni vpliv EU. Prednost bom namenila vzpostavitvi vzajemno koristnih celovitih partnerstev, ki bodo temeljila na dobrem razumevanju naših geopolitičnih ciljev, odnosih s partnerji in naših interesih. Izvajali bomo celostni pristop h gospodarski, humanitarni, razvojni, mirovni in varnostni politiki.

Strategija Global Gateway je že okrepila odpornost Evropske unije in partnerskih držav, hkrati pa učinkovito prispevala k ciljem trajnostnega razvoja. V skladu s političnimi usmeritvami in v tesnem sodelovanju s komisarjem oziroma komisarko za mednarodna partnerstva bom prispevala, da strategijo Global Gateway povedemo na naslednjo raven z naložbami v infrastrukturo, trgovino in makroekonomsko podporo v eni integrirani ponudbi za naše partnerje. To bo potekalo v sklopu pristopa Ekipe Evropa v okviru naših celovitih partnerstev in v sinergiji z obstoječimi ali prihodnjimi partnerstvi z zadevnimi državami, vključno z novimi partnerstvi za čisto trgovino in naložbe. Hkrati bom podpirala tudi diferenciran pristop v zvezi z najmanj razvitimi državami, nestabilnimi državami ali državami, ki so jih prizadeli konflikti, in drugimi kompleksnimi razmerami.

— *strateško uporabo instrumentov EU za zunanje financiranje, tudi z vidika naslednjega večletnega finančnega okvira (ob hkratnem zagotavljanju pomembne vloge Parlamenta pri strateškem usmerjanju instrumentov);*

Evropski parlament ima kot sozakonodajalec osrednjo vlogo v sektorskih pogajanjih o večletnem finančnem okviru. Če bom potrjena, si bom skupaj z ostalimi pristojnimi komisarji in komisarkami prizadevala za njegovo nadaljnje sodelovanje pri strateškem usmerjanju instrumentov za financiranje zunanjega delovanja na podlagi modela, vzpostavljenega z geopolitičnim dialogom na visoki ravni v okviru instrumenta NDICI – Globalna Evropa. Ključnega pomena je, da ti instrumenti utrjujejo EU kot globalnega akterja, krepijo našo pripravljenost in podpirajo zunanje izvajanje geopolitičnih prednostnih nalog EU. To bo pri tem moja prednostna naloga.

— *usklajenim, učinkovitim in strateškim komuniciranjem o zunanjih politikah in ukrepih, da bi se zoperstavili lažnim diskurzom in dezinformacijam v tretjih državah;*

Prednost bom namenila razvoju močne strateške komunikacijske strategije za mandat 2024–2029, pri čemer bom sodelovala z vsemi ustreznimi akterji EU. V našem skupnem interesu je, da ravnamo v skladu z geslom: „eno sporočilo, več glasov“. Delegacije EU bodo imele pomembno vlogo pri komuniciranju te misli na način, ki bo razumljen v njihovem okolju. V okviru naše komunikacijske strategije mora biti uravnoteženje lažnih diskurzov in dezinformacij v tretjih državah jasna prednostna naloga in osrednja funkcija diplomatov EU. Zlasti v zvezi s tujim manipuliranjem z informacijami in vmešavanjem želim graditi na strokovnem znanju, ki ga imamo, tudi v Evropskem parlamentu, in že vzpostavljenih uspešnih projektih, kot je EUvsDisinfo. Hkrati želim, da ESZD v celoti izkoristi digitalna orodja in sodeluje s strokovnjaki za tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje po

vsem svetu, da bi zagotovila, da bo EU ostala na čelu prizadevanj za boj proti tej grožnji. Če bom potrjena, bom sodelovala z ostalimi v kolegiju, da bi zagotovili usklajen pristop, ki ustvarja sinergije.

— *zagotavljanjem, da razpoložljivi finančni viri ESZD, strokovno znanje osebja in politika zaposlovanja, vštveši strožje zahteve glede kvalifikacij za najpomembnejša delovna mesta, ustrezajo ravni ambicij;*

ESZD se sooča s finančnimi izzivi zaradi visokih stopenj inflacije v državah, ki niso članice EU, zlasti od začetka ruske vojne agresije. Med letoma 2021 in 2023 so se odhodki ESZD, ki niso povezani s plačami, ki jih zajema razdelek 7, skupaj povečali za +8,9 %, v delegacijah pa za 18 %, medtem ko se je proračun, ki ni povezan s plačami, v istem obdobju povečal le za 2,2 %.

Zagotovila bom, da bo ESZD skupaj s službami Komisije delegacije prilagodila geopolitični realnosti, hkrati pa delovala uspešneje in učinkoviteje. Poleg tega bom svojim službam naročila, naj ohranijo proaktivno strategijo zaposlovanja s ciljno usmerjenimi notranjimi in zunanji natečaji, osredotočenimi na nastajajoče diplomatske potrebe, pri čemer bodo izbirni postopki še naprej temeljili na dosežkih in merilih, ustreznih ravni in odgovornostim delovnih mest. Še naprej si je treba prizadevati za enakost spolov in geografsko uravnoteženost. Pri imenovanju na visoke položaje na sedežu in v delegacijah bodo v postopek zaposlovanja vključeni skupina višjih vodstvenih delavcev ESZD, generalni sekretariat Sveta in Komisija ter predstavniki držav članic, da se zagotovi pošten in temeljit postopek.

— *oceno učinkovitosti tekočih misij in operacij SVOP ter vzpostavitvijo novih misij in operacij SVOP;*

Če bom potrjena, bom kot prednostno nalogo določila redno pregledovanje in ocenjevanje vseh misij in operacij EU v okviru SVOP, da se zagotovi, da so zasnovane z ustreznimi cilji, mandati in viri za izpolnjevanje njihovega namena. To bo skupaj s strateškimi in rednimi pregledi, ki jih bo opravil Svet, pomagalo ugotoviti, kje prinašajo dodano vrednost, kje je treba ponovno določiti prednostne naloge ali opredeliti dodatne potrebe.

— *okrepitvijo vloge EU v svetovnih zadevah ter zaščito pred zlonamernimi zunanjimi vplivi in grožnjami;*

Samo z varovanjem pred zlonamernimi zunanjimi vplivi in grožnjami lahko zagotovimo, da bo EU močna sila v svetovnih zadevah. Akterji, kot so Rusija, Iran, Severna Koreja in deloma Kitajska, si prizadevajo za uporabo soodvisnosti kot orožja in izkoriščanje odprtosti naših družb proti nam. Na to moramo biti pripravljeni. Od hitre analize groženj do uporabe obstoječih instrumentov v celoti, vključno z novim horizontalnim režimom sankcij za hibridne grožnje. Neutrudno bom sodelovala z ostalimi člani in članicami kolegija, da bi naše državljane in državljanke, demokratične institucije, gospodarstvo in kritično infrastrukturo zaščitila pred zunanjimi sovražnostmi, tudi pri pripravi nove strategije za na krize pripravljeno Unijo.

— *usklajeno in uveljavljeno evropsko politiko sankcij, ki ne bo le ovirala zmožnosti Rusije, da nadaljuje svoje agresije, temveč se bo borila tudi proti izogibanju in utajam. Natančneje, kako nameravate povečati zmogljivosti za izmenjavo informacij v institucijah EU in državah članicah, pa tudi s ključnimi partnerskimi državami? Kako boste obravnavali neusklajenost velikega števila držav, vključno z državami kandidatkami? Ali podpirate vzpostavitev centralizirane zmogljivosti EU za izvrševanje sankcij in omogočanje Komisiji, da izpodbija odstopanje od sankcij, ki ga je država članica odobrila v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 833/2014?*

Politika sankcij EU je lahko resnično učinkovita le, če jo države članice v celoti izvajajo in se ji ne izogibajo. Zavzemala se bom za tesnejše sodelovanje pri obravnavi številnih vidikov, povezanih z izogibanjem, vključno z izmenjavo informacij, s ključnimi podobno mislečimi partnerji, tudi v skupini G7, pa tudi z državami kandidatkami, ki morajo kot del pristopnega procesa spoštovati vrednote EU, na katerih temelji SZVP. V okviru svojih pristojnosti bom sodelovala s komisarjem oziroma komisarko, pristojno za finančne storitve ter unijo prihrankov in naložb, da bi podprli enotno izvajanje sankcij EU po vsej EU.

5. V poslanici, ki ste jo prejeli, ste bili pozvani, da najdete način, kako uporabiti klavzule iz Pogodb, zlasti iz členov 31(2), 41(3), 45(2) in 46(2) in (5) Pogodbe o Evropski uniji, ki omogočajo, da se odločitve na področju SZVP sprejemajo z glasovanjem s kvalificirano večino. Na katere ovire bi lahko naleteli pri izvajanju te naloge iz mandata in kako nameravate doseči soglasje, ki bi omogočalo čim širšo uporabo glasovanja s kvalificirano večino o sklepih SZVP, zlasti v luči poziva Parlamenta, naj Svet postopoma preide na glasovanje s kvalificirano večino pri tistih sklepih s področja SZVP, ki nimajo vojaških ali obrambnih učinkov, ob upoštevanju pomislekov nekaterih držav članic? Kako nameravate poleg tega doseči skupno razumevanje tem, ki zdaj ločujejo države članice?

V skladu s Pogodbama za področje SZVP veljajo posebna pravila, vključno z odločanjem s soglasjem v Svetu kot splošnim pravilom odločanja. Soglasje sicer pomeni enotnost in moč EU, vendar pa ne bi smelo upočasniti naše odločenosti in sposobnosti odzivanja na nujne velike izzive. Nedavno se je tako pokazalo tako, da se Svet ni mogel dogovoriti o izjavah EU ali da bi Unija prevzela besedo v mednarodnih organizacijah in nastopila enotno. Žal je to oviralo tudi podporo EU Ukrajini, zlasti polno uporabo evropskega mirovnega instrumenta. Da bi bila Unija vodilna v svetu, mora biti sposobna hitreje in učinkoviteje sprejemati odločitve ter premagati omejitve pri odločanju. V vlogi visoke predstavnice/podpredsednice si bom v skladu s svojo poslanico prizadevala prepričati vse, da je ta cilj v našem splošnem interesu. Proučene so bile različne rešitve, da bi se lahko odločitve sprejemale z glasovanjem s kvalificirano večino in da bi se povečala učinkovitost ukrepov Unije na področju SZVP:

- uporaba konstruktivne vzdržanosti, zlasti v prvih dneh ruske vojne agresije proti Ukrajini [vojaško nevtralnimi državami članicami je omogočila, da ne nasprotujejo odločitvam, sprejetim v okviru evropskega mirovnega instrumenta, da se povrnejo stroški tistim državam članicami, ki so se odločile za dostavo smrtonosnega orožja Ukrajini];
- uporaba obstoječih premostitvenih klavzul iz Pogodb, ki bi EU omogočile sprejemanje nekaterih ključnih odločitev na področju SZVP z glasovanjem s kvalificirano večino, tj. tako hitro kot drugi svetovni akterji. Vendar je za uporabo teh klavzul potrebna soglasna odločitev Evropskega sveta.

SZVP je tradicionalno gledano področje, ki je občutljivo na suverenost, in iz različnih razlogov več držav članic ne želi preiti na glasovanje s kvalificirano večino. Razumem, da nekateri menijo, da je možnost veta pomembno jamstvo za zaščito nacionalnih interesov in zaščito vpliva na odločanje v EU. Vendar je bilo v nekaterih primerih uporabljeno tudi soglasje, v nasprotju z načelom lojalnega sodelovanja, zapisanim v Pogodbi.

Ob upoštevanju tega in če bom potrjena, nameravam začeti odprto razpravo s Svetom, da bi zagotovili vzpostavitev potrebnega zaupanja za proučitev uporabe teh klavzul. Menim, da bi bila uporaba možnosti, ki jih že predvideva Pogodba, dober preizkusni primer in bi omogočila krepitev zaupanja med državami članicami glede uporabe glasovanja s kvalificirano večino. Naš skupni cilj mora biti zagotoviti verodostojnost, doslednost in učinkovitost zunanjega delovanja EU, hkrati pa zagotoviti odgovornost držav članic.

6. Eden od ciljev političnih smernic za naslednjo Evropsko komisijo 2024–2029 je tudi krepitev odnosov Komisije z Evropskim parlamentom. Na podlagi zavez vaših predhodnikov (in dobre prakse, ki so jo vzpostavili), navedite več podrobnosti o naslednjih vprašanjih:

- *Kako nameravate že od začetka dejavno in učinkovito vključiti Parlament (kot akterja Ekipe Evropa) v postopke oblikovanja in razvoja svojih prednostnih nalog in ciljev?*
- *Kako nameravate zagotoviti, da se bodo stališča Parlamenta ustrezno upoštevala v vaših predlogih (tudi skupnih predlogih) za pravne akte Sveta o vseh temah, pomembnih za Odbor za zunanje zadeve (med drugim o omejevalnih ukrepih in režimih sankcij), posvetovanjih o prednostnih nalogah in stališčih zunanje politike EU (zlasti pred sejami Sveta za zunanje zadeve) ter novih ali posodobljenih sporočilih in strategijah EU, ter zagotoviti, da sta Parlament in zlasti Odbor za zunanje zadeve sistematično in pravočasno obveščena o teh predlogih, posvetovanjih in dokumentih?*
- *Kako nameravate zagotoviti, da se v treh mesecih po sprejetju resolucij Parlamenta, tudi na področju SZVP/SVOP, pripravi pisna ocena o tem, kako so bila upoštevana stališča Parlamenta?*
- *Kako nameravate zagotoviti, da se bodo stališča Parlamenta ustrezno upoštevala pred začetkom mednarodnih pogajanj in tekom njihovega trajanja, všteti tudi, da bosta Parlament in zlasti Odbor za zunanje zadeve nemudoma in v celoti obveščena v vseh fazah pogajanj o mednarodnih sporazumih (vštevši nezavezujoče sporazume, dogovore, memorandume o soglasju) kot tudi med izvajanjem in pregledom, ter da se pred odobritvijo Parlamenta ne zahtevačasne uporabe sporazumov? V zvezi s tem zadnjim, kako nameravate doseči napredek pri reviziji medinstitucionalnega sporazuma iz leta 2002 o dostopu do občutljivih informacij na področju SZVP/SVOP (zajemši sankcije, mandate misij SVOP, njihova poročila in strategije za posamezne države, ki jih posebni predstavniki EU pošiljajo Političnemu in varnostnemu odboru)?*
- *Kako nameravate že od začetka dejavno in učinkovito vključiti Parlament (kot akterja Ekipe Evropa) v postopke oblikovanja in razvoja svojih prednostnih nalog in ciljev?*

Kot nekdanja poslanka Evropskega parlamenta zelo cenim to parlamentarno diplomacijo. Če bom potrjena, se zavežujem, da bom gradila na obstoječih dobrih praksah in vzdrževala redne izmenjave mnenj z Evropskim parlamentom, zlasti z Odborom za zunanje zadeve, o prednostnih nalogah zunanje politike EU, njenih ciljeh in

izvajanju v okviru strukturiranega dialoga o prihodnjih predlogih in sporočilih iz delovnega programa Komisije ter sodelovala v *ad hoc* izmenjavah v ustrezni obliki.

— *Kako nameravate zagotoviti, da se bodo stališča Parlamenta ustrezno upoštevala v vaših predlogih (tudi skupnih predlogih) za pravne akte Sveta o vseh temah, pomembnih za Odbor za zunanje zadeve (med drugim o omejevalnih ukrepih in režimih sankcij), posvetovanjih o prednostnih nalogah in stališčih zunanje politike EU (zlasti pred sejami Sveta za zunanje zadeve) ter novih ali posodobljenih sporočilih in strategijah EU, ter zagotoviti, da sta Parlament in zlasti Odbor za zunanje zadeve sistematično in pravočasno obveščena o teh predlogih, posvetovanjih in dokumentih?*

Če bom potrjena, se zavežem, da bom pri predlogih, ki jih bom predložila Svetu, upoštevala stališča Evropskega parlamenta. Še naprej bom sistematično in skladno uporabljala obstoječe prakse dialoga. Obveščala bom tudi Odbor za zunanje zadeve in se z njim posvetovala. V skladu z ustaljeno prakso in ne glede na druge vrste izmenjav bom predsednika Odbora pisno obveščala o rezultatih sej Sveta. Menim, da je celovit in vsebinski dialog najučinkovitejši in konstruktiven način za zagotovitev, da se mnenja in stališča Evropskega parlamenta ustrezno upoštevajo. Stališče in ukrepi Evropskega parlamenta so imeli na primer pomembno vlogo pri učinkovitem komuniciranju s tretjimi državami v odziv na rusko vojno agresijo proti Ukrajini. Zavežem se, da bom to prakso nadaljevala.

— *Kako nameravate zagotoviti, da se v treh mesecih po sprejetju resolucij Parlamenta, tudi na področju SZVP/SVOP, pripravi pisna ocena o tem, kako so bila upoštevana stališča Parlamenta?*

Zavežem se, da bom pri svojem delu ustrezno upoštevala stališča Parlamenta, in glede na to dajala navodila ESZD. Predlagam, da vzpostavimo stalen dialog in nadaljnje ukrepe, v okviru katerih se lahko obe strani hitro prilagodita in vključita najnovejši razvoj dogodkov ter upoštevata hitro mednarodno dinamiko.

— *Kako nameravate zagotoviti, da se bodo stališča Parlamenta ustrezno upoštevala pred začetkom mednarodnih pogajanj in tekom njihovega trajanja, vštevši tudi, da bosta Parlament in zlasti Odbor za zunanje zadeve nemudoma in v celoti obveščena v vseh fazah pogajanj o mednarodnih sporazumih (vštevši nezavezujoče sporazume, dogovore, memorandume o soglasju) kot tudi med izvajanjem in pregledom, ter da se pred odobritvijo Parlamenta ne zahtevačasne uporabe sporazumov? V zvezi s tem zadnjim, kako nameravate doseči napredek pri reviziji medinstitucionalnega sporazuma iz leta 2002 o dostopu do občutljivih informacij na področju SZVP/SVOP (zajemši sankcije, mandate misij SVOP, njihova poročila in strategije za posamezne države, ki jih posebni predstavniki EU pošiljajo Političnemu in varnostnemu odboru)?*

Če bom potrjena, si bom prizadevala za spoštovanje načel preglednosti, odgovornosti in demokratične legitimnosti. Skrbela bom, da bo Evropski parlament nemudoma in v celoti obveščen na vseh stopnjah postopkov zvezi z mednarodnimi sporazumi. V ta namen bi bilo treba sprejeti potrebne ureditve za zagotovitev zaupne obravnave, kadar bo ta potrebna.

V zvezi z vprašanjem nezavezujočih sporazumov naj spomnim, da ti spadajo v okvir pristojnosti Sveta, kot je potrdilo Sodišče. Kljub temu sem pripravljena proučiti, kako bi lahko potekalo obveščanje Parlamenta v ustreznem trenutku v postopku ob polnem spoštovanju posebnih pristojnosti Sveta.

Veljavni instrument za izmenjavo tajnih podatkov med Evropskim parlamentom in Svetom na področju SZVP iz leta 2002 je treba še izboljšati. V celoti se zavežem, da bom v sodelovanju s Parlamentom in Svetom čim prej dosegla dogovor. Medtem bom poslance in poslanke Evropskega parlamenta obveščala na sejah posebnega odbora.

7. Katere konkretne ukrepe nameravate sprejeti, da bi ohranili in nadalje izboljšali sodelovanje med vami (kot vas podpirata Komisija in ESZD) in Parlamentom, na podlagi sedanje uveljavljene prakse, pri tem pa navedite tudi podrobnosti o naslednjih vprašanjih:

— *Kako nameravate redno izmenjevati mnenja tako na plenarnih zasedanjih kot z Odborom za zunanje zadeve (vštevši „strukturirani dialog“) ter zagotoviti svojo nenačrtovano prisotnost na sejah Odbora za zunanje zadeve ob pomembnih dogodkih? Kako nameravate zagotoviti svojo redno udeležbo na medparlamentarnih konferencah o skupni zunanji in varnostni politiki oziroma skupni varnostni in obrambni politiki (SZVP/SVOP)?*

— *Kako nameravate izboljšati redno in pravočasno obveščanje Odbora za zunanje zadeve v živo pred sejami Sveta za zunanje zadeve (tudi v njegovem sestavu za obrambo) in po njih, ter zagotoviti poglobljene in ustrezne nejavne informacije (tudi prek sej brez navzočnosti javnosti, samo takrat, kadar je to ustrezno utemeljeno) o vseh trenutnih mednarodnih kriznih razmerah, pa tudi politična poročila ESZD?*

— *Kako nameravate še naprej polno sodelovati s Posebnim odborom Evropskega parlamenta?*

- *Kako nameravate okrepiti skupne posvetovalne seje o SZVP, zlasti prek predhodnih pisnih informacij vaših služb o vseh proračunskih odločitvah na področju SZVP?*
- *Kako nameravate zagotoviti predstavitve novoimenovanih vodij delegacij in posebnih predstavnikov EU pred Odborom za zunanje zadeve ter pogojenost njihovega imenovanja s potrditvijo Parlamenta, in zagotoviti tako prisotnost vodij misij SVOP in visokih uradnikov ESZD v odboru kot njihove pomembne prispevke, zlasti na sejah brez navzočnosti javnosti, pa tudi nadaljevati z organizacijo letne konference veleposlanikov tako, da bo del te konference potekal tudi v Evropskem parlamentu? Kako boste zagotovili ustrezno geografsko in spolno uravnoveženost pri imenovanju novih vodij delegacij in visokih uradnikov ESZD?*
- *Kako nameravate bolje uskladiti dejavnosti Komisije oz. ESZD in Parlamenta, recimo s sistematično vnaprejšnjo izmenjavo načrtovanih rokov za objavo uradnih strateških dokumentov, ministrskih sej in srečanj na vrhu, predlogov za začetek pogajanj o mednarodnih sporazumih, dialogov o človekovih pravicah in načrtovanja dejavnosti za podporo demokraciji?*
- *Kako boste še naprej omogočali sodelovanje in sinergije med Parlamentom in ESZD, vključno z delegacijami EU, v okviru uradnih obiskov poslancev Evropskega parlamenta v tretjih državah?*
- *Kako nameravate naprej razvijati ESZD v učinkovito evropsko diplomatsko službo?*
- *Kako nameravate okrepiti obstoječe dobro sodelovanje med misijami EU in EP za opazovanje volitev ter misijami drugih mednarodnih organizacij?*
- *Kako nameravate Evropski parlament tesneje povezati s stališči in odločitvami v zvezi s pristopnimi procesi?*

— *Kako nameravate redno izmenjevati mnenja tako na plenarnih zasedanjih kot z Odborom za zunanje zadeve (vštevši „strukturirani dialog“) ter zagotoviti svojo nenačrtovano prisotnost na sejah Odbora za zunanje zadeve ob pomembnih dogodkih? Kako nameravate zagotoviti svojo redno udeležbo na medparlamentarnih konferencah o skupni zunanji in varnostni politiki oziroma skupni varnostni in obrambni politiki (SZVP/SVOP)?*

Poleg plenarnih razprav, zlasti zaradi zaključka sprejemanja letnih poročil Evropskega parlamenta o izvajanju SZVP in SVOP v skladu s členom 36 PEU ter letnega poročila „Človekove pravice in demokracija v svetu“, menim, da lahko parlamentarne razprave izboljšamo tudi tako, da se osredotočimo na ciljno usmerjeno število zunanjepolitičnih tem, s čimer se bomo osredotočili na pravočasne, odkrite in vsebinske razprave, rezultati pa bodo odraz naše odločenosti in sodelovanja s tretjimi partnerji. Lahko bi predvideli tudi *ad hoc* sestanke v ustrezni obliki, zlasti za hitro spreminjajoče se odločitve in razmere. Če bom potrjena, se nameravam redno udeleževati tudi medparlamentarnih konferenc o SZVP/SVOP, kolikor bo to mogoče.

— *Kako nameravate izboljšati redno in pravočasno obveščanje Odbora za zunanje zadeve v živo pred sejami Sveta za zunanje zadeve (tudi v njegovem sestavu za obrambo) in po njih, ter zagotoviti poglobitve in ustrezne nejavne informacije (tudi prek sej brez navzočnosti javnosti, samo takrat, kadar je to ustrezno utemeljeno) o vseh trenutnih mednarodnih kriznih razmerah, pa tudi politična poročila ESZD?*

Pred sejami Sveta za zunanje zadeve in o njihovih rezultatih bom obveščala Odbor za zunanje zadeve in se z njim posvetovala. Izmenjava poročil in informacij je prispevala k izboljšanju našega skupnega znanja o temah na področju zunanjih zadev ter k razvoju skupnega okvira in razumevanja naših ukrepov. Če bom potrjena, bom še naprej v celoti izvajala praktično ureditev iz prejšnjega zakonodajnega obdobja (tj. hitrejšo izmenjavo informacij z elektronskimi sredstvi) in ustreznim službam naročila, naj sodelujejo z Evropskim parlamentom in mi svetujejo o morebitnih nadaljnjih izboljšavah, pri tem pa zagotovijo ustrezno varnost in zaupnost.

— *Kako nameravate še naprej polno sodelovati s Posebnim odborom Evropskega parlamenta?*

Medtem ko se pogajanja o novem dogovoru med Evropskim parlamentom, Svetom in visokim predstavnikom o dostopu Parlamenta do tajnih podatkov nadaljujejo, bom poslance in poslanke Evropskega parlamenta na sestankih s posebnim odborom obveščala o tajnih podatkih, pri čemer bom v celoti spoštovala pravila v zvezi z izmenjavo tovrstnih informacij.

— *Kako nameravate okrepiti skupne posvetovalne seje o SZVP, zlasti prek predhodnih pisnih informacij vaših služb o vseh proračunskih odločitvah na področju SZVP?*

Če bom potrjena, se zavežujem, da bom s Parlamentom čim prej po njihovem sprejetju, tudi prek skupnih posvetovalnih sestankov, delila proračunske posledice sklepov Sveta v zvezi s proračunom SZVP. Poleg tega bom predsedujočemu Političnemu in varnostnemu odboru, vodji Službe za instrumente zunanje politike in višjemu

vodstvu ESZD po potrebi naročila, naj o izvrševanju proračuna SZVP še naprej obveščajo predsednika Odbora za zunanje zadeve in Odbora za proračun ter druge relevantne poslane in poslanke Evropskega parlamenta.

— *Kako nameravate zagotoviti predstavitve novoimenovanih vodij delegacij in posebnih predstavnikov EU pred Odborom za zunanje zadeve ter pogojenost njihovega imenovanja s potrditvijo Parlamenta, in zagotoviti tako prisotnost vodij misij SVOP in visokih uradnikov ESZD v odboru kot njihove pomembne prispevke, zlasti na sejah brez navzočnosti javnosti, pa tudi nadaljevati z organizacijo letne konference veleposlanikov tako, da bo del te konference potekal tudi v Evropskem parlamentu? Kako boste zagotovili ustrezno geografsko in spolno uravnoveženost pri imenovanju novih vodij delegacij in visokih uradnikov ESZD?*

Zavezujem se, da bom nadaljevala prakso, da so novoimenovani veleposlaniki in posebni predstavniki EU ob prevzemu svojega mandata in med svojo napotitvijo na voljo za izmenjavo mnenj z Odborom za zunanje zadeve (AFET). Kar zadeva letno veleposlaniško konferenco, ima udeležba Evropskega parlamenta jasno dodano vrednost, nadaljevanje organizacije „sklopa EP“ pa bo prineslo še več priložnosti za vključevanje parlamentarne diplomacije v dejavnosti delegacij EU v tretjih državah. Izbirni postopki ESZD trdno temeljijo na dosežkih kandidatov in kandidatk. Če bom potrjena, bom pri tem posebno pozornost namenila zagotavljanju ustrezne geografske uravnoveženosti in uravnovežene zastopanosti spolov. ESZD vztrajno napreduje pri doseganju cilja popolne enakosti spolov na vseh vodstvenih ravneh do leta 2025, napreduje pa tudi na poti k večji geografski uravnoveženosti. Da bi utrdili te pozitivne trende in odpravili neravnovesja, bom tesno sodelovala z vsemi državami članicami in jih spodbujala, naj predlagajo uravnovežen nabor dobro usposobljenih kandidatov in kandidatk.

— *Kako nameravate bolje uskladiti dejavnosti Komisije oz. ESZD in Parlamenta, recimo s sistematično vnaprejšnjo izmenjavo načrtovanih rokov za objavo uradnih strateških dokumentov, ministrskih sej in srečanj na vrhu, predlogov za začetek pogajanj o mednarodnih sporazumih, dialogov o človekovih pravicah in načrtovanja dejavnosti za podporo demokraciji?*

Kar zadeva obveščanje Parlamenta in Sveta o načrtovanju mednarodnih sporazumov v okviru letnega načrtovanja programov, sem poleg svoje zaveze, ki izhaja iz člena 218(10) PDEU in ustrezne sodne prakse Sodišča EU, pripravljena proučiti načine za izboljšanje zgodnje izmenjave informacij o načrtovanju, da bi se bolje uskladile dejavnosti Komisije/ESZD in Parlamenta. Odbor za zunanje zadeve bom obveščala tudi o rokih za uradne dokumente, seje, misije in dialoge. Na splošno nameravam tesno sodelovati v dialogu, ki ga Komisija vzpostavi z Evropskim parlamentom in Svetom pred sprejetjem letnega delovnega programa in po njem.

— *Kako boste še naprej omogočali sodelovanje in sinergije med Parlamentom in ESZD, vključno z delegacijami EU, v okviru uradnih obiskov poslancev Evropskega parlamenta v tretjih državah?*

Zavezujem se, da bom še naprej izvajala smernice za obiske delegacij Evropskega parlamenta. ESZD bom naročila, naj še naprej tesno sodeluje s službami Parlamenta v celotnem postopku odločanja, priprave in izvajanja parlamentarnih misij v tujini, tudi zato, ker bo to zagotovilo skladnost in dopolnjevanje dela delegacij EU in parlamentarne diplomacije.

— *Kako nameravate naprej razvijati ESZD v učinkovito evropsko diplomatsko službo?*

Če bom potrjena, bo ena mojih glavnih prednostnih nalog razvoj Evropske službe za zunanje delovanje v „diplomatsko službo EU, pripravljeno na prihodnost“. Strateško sodelovanje s Komisijo in Evropskim parlamentom bo še naprej bistvenega pomena, tudi pri vprašanih proračuna in človeških virov, da se ESZD zagotovijo ustrezni finančni in človeški viri, da bo lahko EU verodostojna politična in varnostna akterka na svetovni ravni. Ključnega pomena je, da bomo lahko s poudarkom na razvoju in usposabljanju osebja opredelili skupno diplomatsko in upravljaljsko kulturo. V zvezi s tem bo imela ustanovitev Diplomatske akademije Evropske unije, kot jo je predlagal Evropski parlament, osrednjo vlogo pri oblikovanju resničnega evropskega diplomatskega zbora.

— *Kako nameravate okrepiti obstoječe dobro sodelovanje med misijami EU in EP za opazovanje volitev ter misijami drugih mednarodnih organizacij?*

Odlično sodelovanje med Evropskim parlamentom, ESZD in Evropsko komisijo je ključnega pomena za uspeh misije EU za opazovanje volitev. Usklajevanje z drugimi mednarodnimi opazovalci bi se moralo nadaljevati na podlagi mednarodne izjave o načelih za opazovanje volitev, tudi na srečanjih, ki se jih vsako leto udeležijo Parlament, ESZD in službe Komisije.

— *Kako nameravate Evropski parlament tesneje povezati s stališči in odločitvami v zvezi s pristopnimi procesi?*

Če bom potrjena, bom tesno sodelovala s komisarko za širitev, da bi v prihodnjih letih pospešili širitveni proces. Podpora Evropskega parlamenta procesu in sodelovanju s partnericami v procesu širitve, zlasti prek skupnih parlamentarnih odborov z državami kandidatkami, bo pripomogla k spodbujanju napredka pri širitvenem procesu in osredotočanju politične energije na potrebne reforme.

Vprašanje Odbora za razvoj

8. Glede na vašo poslanico verjamemo, da boste kot visoka predstavnica/podpredsednica delovali kot poštena posrednica pri razvoju resnično uravnotežene zunanje politike in zagovarjala doseganje ciljev trajnostnega razvoja. Kakšen pristop boste v luči svoje krovne vloge ubrali pri delu kolegija za „prenovljeno financiranje zunanjega delovanja“, da bo to še naprej odražalo uravnoteženo regionalno in tematsko porazdelitev, kot to trenutno opravlja instrument NDICI – Globalna Evropa? Katere konkretne ukrepe in pobude boste sprejeli, da bi „zagotovili boljšo povezavo med notranjimi in zunanjimi politikami EU“, kot je navedeno v vaši poslanici? Kako boste učinkovito v praksi izvajali skladnost politik za trajnostni razvoj v vseh zakonodajnih in političnih procesih?

Glede na vašo poslanico verjamemo, da boste kot visoka predstavnica/podpredsednica delovali kot poštena posrednica pri razvoju resnično uravnotežene zunanje politike in zagovarjali doseganje ciljev trajnostnega razvoja.

Ne le, da se bom po najboljših močeh trudila delovati kot poštena posrednica pri razvoju resnično uravnotežene zunanje politike, zasnovane za soočanje s sedanjimi geopolitičnimi razmerami, temveč sem tudi prepričana, da je uspeh EU kot akterja na področju zunanje politike v celoti odvisen od naše sposobnosti, da nastopamo enotno, zato si bom prizadevala posredovati za doseg te enotnosti, in sicer z rednim sodelovanjem s Svetom in državami članicami. Tako lahko EU uspešno in praktično prispeva k svetovnim pobudam, kot smo jih nedavno imeli skupaj z ZN in partnerji, pri oblikovanju in zagotavljanju sprejetja ambicioznega pakta za prihodnost.

Če bom potrjena, bom neomajno zavezana izvajanju ciljev trajnostnega razvoja ZN in zagotovila, da bodo vključeni v zunanje delovanje EU. To je preprosto dobra zunanja politika in menim, da v zvezi s tem ne bi smelo biti kompromisov. Poleg tega so številne krize, od podnebnih sprememb do pandemije COVID-19, ruske vojne agresije proti Ukrajini in razmer na Bližnjem vzhodu, znatno ovirale napredek pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja. Zato bosta spodbujanje in podpiranje doseganja ciljev trajnostnega razvoja še naprej osrednji element mednarodnih partnerstev EU. Novi pristop EU, ki temelji na strategiji Global Gateway, tako že omogoča, da EU pomembneje in učinkoviteje prispeva k ciljem trajnostnega razvoja. Kar zadeva nestabilne države, države, ki se soočajo z nestabilnostjo ali v katerih vladajo zapletene okoliščine, in druge primere, v katerih strategija Global Gateway ni osrednji instrument naših partnerstev, bom skupaj s komisarjem za mednarodna partnerstva zagotovila tudi, da bomo lahko ponudili ciljno usmerjeno podporo, pri kateri nihče ne bo prezrt.

Kakšen pristop boste v luči svoje krovne vloge ubrali pri delu kolegija za „prenovljeno financiranje zunanjega delovanja“, da bo to še naprej odražalo uravnoteženo regionalno in tematsko porazdelitev, kot to trenutno opravlja instrument NDICI – Globalna Evropa?

EU se bo lahko s prihodnjimi izzivi soočila le z novim proračunom, ki bo ustrezal njenim ambicijam, vključno s prenovljenim financiranjem zunanjega delovanja. Če naj bo učinkovito, mora biti zasnovano tako, da bo ustrezalo partnerjem, s katerimi sodelujemo, in obenem usklajeno z našimi strateškimi interesi. Najprej bomo morali razmisliti o tem, „kaj želimo financirati“, nato pa ugotoviti, „kako“ lahko najboljše uresničimo svoje cilje in dosežemo čim boljše rezultate na terenu. Pri oblikovanju novega večletnega finančnega okvira bomo morali upoštevati izkušnje iz sedanjega, zlasti v smislu enostavnosti, prožnosti, hitrosti in strateške osredotočenosti. Prihodnji večletni finančni okvir bo poleg tega zasnovan v bistveno drugačnih razmerah kot prejšnji, z veliko večjimi geopolitičnimi in geoekonomskimi izzivi, kar bi se moralo odražati.

Čeprav ne morem predvideti vsebine predloga Komisije, lahko poudarim, da bo, če me boste potrdili kot podpredsednico, moj osebni pristop, da se v celoti vključim v ta proces, pri tem pa tesno sodelujem s komisarjem oziroma komisarko za proračun, boj proti goljufijam in javno upravo ter komisarji in komisarkami, pristojnimi za

področje zunanje politike, da se zagotovi, da izid predloga Komisije vključuje dobre in primerne finančne instrumente, ki bodo v celoti podpirali zunanje delovanje EU.

Katere konkretne ukrepe in pobude boste sprejeli, da bi „zagotovili boljšo povezavo med notranjimi in zunanjimi politikami EU“, kot je navedeno v vaši poslanici? Kako boste učinkovito v praksi izvajali skladnost politik za trajnostni razvoj v vseh zakonodajnih in političnih procesih?

Če bom potrjena kot podpredsednica, bom v skladu s svojo poslanico poskrbela za redna in pravočasna srečanja komisarjev in komisark, pristojnih na področju zunanjih odnosov, na katerih bomo razpravljali o zunanjih vidikih politik EU, po potrebi s povabilom širšemu krogu komisarjev. Cilj bi moral biti zagotoviti dosledno vključevanje zunanje razsežnosti v naše notranje politike in obratno. Z istim namenom in kot je navedeno v poslanici, bom pripravljala redne razprave kolegija o ključnih zunanjepolitičnih vprašanjih, na katerih bom tudi poudarila, kje vidim jasne povezave z notranjo politiko EU.

Če bom potrjena, si bom skupaj z drugimi člani in članicami kolegija prizadevala za vključitev zunanje razsežnosti v naše notranje politike, od oblikovanja politik do izvajanja, vključno s proračunskimi vprašanji, pri katerih bomo razvili še močnejšo povezavo med financiranjem zunanjega delovanja in prednostnimi nalogami notranje politike. To bo na primer zagotovilo, da bodo vprašanja trajnostnega razvoja vključena v vsa ustrezna področja politike in postopke odločanja. Poleg tega bom spodbujala zgodnje ocenjevanje in vključevanje morebitnih učinkov politik EU v tretjih državah v fazi oblikovanja politik, vključno z morebitnimi kumulativnimi učinki različnih politik EU. To bo vključevalo stalno obveščanje naših partnerjev v Bruslju in prek delegacij EU, da bi predstavili, pojasnili in branili naše politike ter sodelovali s partnerji v najzgodnejši fazi, pomembno pa je tudi prisluhniti pomislekom in se nanje odzvati. Prav tako želim zagotoviti bolj ciljno usmerjeno podporo našim partnerjem, kadar je to potrebno, pri uvajanju politik EU pa spremljati spremljajoče ukrepe, da bi se lažje prilagodili ustrezni zakonodaji in jo izkoristili. To je temeljni del operacionalizacije načela skladnosti politik za trajnostni razvoj iz Agende 2030 in njenega cilja trajnostnega razvoja št. 17 o partnerstvih ter zavezanosti skladnosti politik za razvoj v skladu s Pogodbama (člen 208 PDEU).

Vprašanje Odbora za mednarodno trgovino

9. Zadolženi ste bili za oblikovanje „nove zunanje gospodarske politike“ v sodelovanju z izvršnim podpredsednikom za blaginjo in industrijsko strategijo. Lahko orišete svoje prve zamisli v zvezi z vsebino te politike in predvideni časovni raspored? Kakšna bo vloga trgovine in naložb v tej politiki? Kako nameravate sodelovati s komisarjem, pristojnim za trgovino in gospodarsko varnost, pri oblikovanju in izvajanju te nove zunanje gospodarske politike ter pri oblikovanju zunanjih odnosov Unije na splošno, ob spoštovanju človekovih pravic in temeljnih vrednot? Kako boste v svoji vlogi podpredsednice zagotovili, da se bo vpliv na naše trgovinske partnerje bolj sistematično upošteval pri oblikovanju in izvajanju zakonodaje Unije? Kako nameravate konkretno sodelovati s tretjimi državami, na katere vpliva zakonodaja Unije, in kako nameravate pri tem sodelovati z drugimi komisarji?

Zadolženi ste bili za oblikovanje „nove zunanje gospodarske politike“ v sodelovanju z izvršnim podpredsednikom za blaginjo in industrijsko strategijo. Lahko orišete svoje prve zamisli v zvezi z vsebino te politike in predvideni časovni raspored? Kakšna bo vloga trgovine in naložb v tej politiki?

V svetu, ki ga zaznamuje vse večja uporaba odvisnosti kot orožja, mora EU najti pravo ravnovesje med gospodarsko odprtostjo, ki ostaja nepogrešljiva za našo blaginjo, in potrebno zaščito, pri čemer mora zavzeti odločnejše stališče, da bi okrepili našo odpornost, se branili pred nelojalno konkurenco in obravnavali tveganja. Če bom potrjena, bom skladno s svojo poslanico prednostno oblikovala „novo zunanjo gospodarsko politiko“ skupaj z izvršno podpredsednico oziroma izvršnim podpredsednikom za blaginjo in industrijsko strategijo, zlasti komisarji, pristojnimi za trgovino in gospodarsko varnost, mednarodnimi partnerstvi in drugimi ustreznimi komisarji. Geopolitika in geoeconomija delujeta skupaj in pridružiti bi se jima moral tudi naš odziv.

Kar zadeva začetne zamisli, je novoizvoljena predsednica v političnih usmeritvah že predstavila splošni pristop, ki temelji na treh stebrih: gospodarski varnosti, trgovini in naložbah v partnerstva. Na podlagi tega se zavežujem, da bom, če bom potrjena kot podpredsednica, skupaj z drugimi člani in članicami kolegija še naprej razvijala in izvajala politiko ter se opirala na ugotovitve raziskav na to temo, kot je Draghijevo poročilo. Menim, da bi morali

pri tem sodelovati tudi z drugimi institucijami, vključno z Evropskim parlamentom, ustreznimi odbori in njihovimi člani in članicami, pa tudi z mednarodnimi partnerji.

V zvezi z gospodarsko varnostjo Evrope bom sodelovala s komisarjem oziroma komisarko za trgovino in gospodarsko varnost, pri čemer bom gradila na izvajanju evropske strategije za gospodarsko varnost iz leta 2023 in si prizadevala za razvoj nove doktrine o gospodarski varnosti. Menim, da mora naš pristop še naprej temeljiti na skupni oceni tveganja in analizi ogroženosti z našimi državami članicami, na podlagi katerih se bodo oblikovali ciljno usmerjeni in sorazmerni blažilni ukrepi.

Poudariti želim pomen „partnerskega“ elementa pristopa EU k politiki gospodarske varnosti. EU mora iskati priložnosti za vzpostavitev vzajemno koristnih partnerstev, tudi za diverzifikacijo, pri tem pa se izogibati nedopustnim posledicam naših politik na naše odnose s tretjimi državami. V zvezi s tem bodo imeli ključno vlogo dialogi o gospodarski varnosti in diplomatska prizadevanja, tudi prek delegacij EU.

Kar zadeva drugi steber, tj. trgovino, je to temeljni element odnosov z našimi partnerji, zato bi si morali prizadevati za zaključek tekočih pogajanj, hkrati pa proučiti obseg in priložnost za odprtje novih. Če bom potrjena, bom tesno sodelovala s komisarjem oziroma komisarko za trgovino in gospodarsko varnost, da bi poglobili prosto in pravično trgovino s partnerji po vsem svetu. Nova partnerstva za čisto trgovino in naložbe bodo pomemben element naših celovitih partnerstev. Hkrati bi morali biti pripravljene uporabiti tudi svoje instrumente trgovinske zaščite, kjer in kadar je to potrebno, omogočiti enake konkurenčne pogoje in zagotoviti, da v celoti razumemo učinke naših notranjih ukrepov na naše partnerje, ter jih podpreti in obravnavati njihove pomisleke. Reforma in krepitev Svetovne trgovinske organizacije (STO) bosta prav tako še naprej prednostni nalogi.

V zvezi s tretjim stebrom – naložbe v partnerstva – je današnja realnost takšna, da mora EU sodelovati s partnerji, da bi izpolnila večino svojih ciljev kot Unija. Naš cilj mora biti oblikovanje skladne in integrirane „ponudbe“, ki bo koristila tako EU kot partnerskim državam in bo obema stranema omogočala spodbujanje dolgoročnih, trajnostnih in vzajemno koristnih partnerstev. Pri tem bo bistveno, da se strategija Global Gateway dvigne na naslednjo raven, in sicer z zagotavljanjem in krepitevijo sinergij s trgovinsko in makroekonomsko podporo integriranemu svežnju ter nadaljnjo umestitvijo strategije Global Gateway v naše širše zunanje delovanje in zunanjo politiko.

Kako nameravate sodelovati s komisarjem, pristojnim za trgovino in gospodarsko varnost, pri oblikovanju in izvajanju te nove zunanje gospodarske politike ter pri oblikovanju zunanjih odnosov Unije na splošno, ob spoštovanju človekovih pravic in temeljnih vrednot?

Prvič, politike EU morajo vedno temeljiti na spoštovanju človekovih pravic in temeljnih vrednot. Strategija Global Gateway na primer temelji na spoštovanju in spodbujanju pravne države, človekovih pravic ter mednarodnih norm in standardov, v sporazumih EU o prosti trgovini pa so določbe o človekovih pravicah povezane s političnimi okvirnimi sporazumi. Če bom potrjena, bom zavezana vključevanju človekovih pravic v vse razsežnosti naših zunanjih odnosov, tudi v novo gospodarsko zunanjo politiko.

Drugič, čeprav ne posegam v delovne metode Komisije, razmišljam o številnih priložnostih za razpravo o oblikovanju in izvajanju nove gospodarske zunanje politike, tudi, denimo, v tej sestavi. Ob upoštevanju najin角度 poslanec obstajajo tudi številni posebni dosjeji, pri katerih pričakujem tesno sodelovanje s komisarjem oziroma komisarko za trgovino in gospodarsko varnost, kot so krepitev čezatlantskega partnerstva z ZDA, upravljanje zapletenih odnosov s Kitajsko, krepitev odnosov z Združenim kraljestvom, razvoj nove strateške agende med EU in Indijo ter širše upravljanje in poglobljanje naših partnerstev po vsem svetu.

Kako boste v svoji vlogi podpredsednice zagotovili, da se bo vpliv na naše trgovinske partnerje bolj sistematično upošteval pri oblikovanju in izvajanju zakonodaje Unije? Kako nameravate konkretno sodelovati s tretjimi državami, na katere vpliva zakonodaja Unije, in kako nameravate pri tem sodelovati z drugimi komisarji?

V skladu s političnimi usmeritvami, ki jasno poudarjajo potrebo po bolj sistematičnem pristopu k ocenjevanju učinka prava EU na države, ki niso članice EU, in v skladu z najin角度 poslanicama je bilo komisarju oziroma komisarko za trgovino in gospodarsko varnost zaupano, da skupaj zagotoviva, da se bo Evropa zavzemala in odzivala na pomisleke partnerjev, na katere vplivajo naše odločitve.

Če bom potrjena, bom zagotovila, da bo zunanja razsežnost naših notranjih politik v celoti vključena v proces odločanja kolegija, od zasnove politik do izvajanja, vključno s financiranjem. V praksi to vidim kot:

- predhodno oceno morebitnih učinkov politike;
- vzpostavitev dialoga s partnerji čim bolj zgodaj v procesu oblikovanja politik;
- razvoj močnejše povezave med financiranjem zunanjega delovanja EU in prednostnimi nalogami notranje politike EU, od podnebja in energije do digitalne in prehranske varnosti;
- proaktivno komuniciranje – v Bruslju in na terenu prek ustreznih delegacij EU – o novih priložnostih, ki bi jih lahko politike EU prinašale za tretje države;
- ciljno usmerjanje podpore v pomoč partnerjem pri prilagajanju učinkom in njihovi blažitvi, vključno z mobilizacijo akterjev EU v okviru pristopa Ekipe Evropa, kadar in kjer je to potrebno.

Vprašanje Odbora za pravice žensk in enakost spolov

10. Ali boste v vseh pobudah EU na področju zunanjega delovanja še naprej prednostno obravnavali spodbujanje enakosti spolov in krepitev vloge žensk? Kakšne konkretne načrte imate za nadaljnje ukrepanje v zvezi z Akcijskim načrtom za enakost spolov in krepitev vloge žensk v zunanjem delovanju za obdobje 2021–2025 (GAP III) in ali se zavezujete, da boste skupaj z drugimi pristojnimi komisarji sprejeli tudi GAP IV? Katere ukrepe boste sprejeli za izvajanje in prednostno obravnavo agende OZN za ženske, mir in varnost, zlasti zadevajoč vključevanje vidika spola in zagotavljanje udeležbe in vodilne vloge žensk v vseh razmerah in pri vseh dogodkih, povezanih z mirom in varnostjo? Kako se boste borili proti kršitvam pravic žensk v tretjih državah, zlasti proti pohabljanju ženskih spolnih organov in drugim škodljivim praksam, in ali boste še naprej podpirali zagovornike človekovih pravic žensk, zagovornike spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic ter zagovornike pravic LGBTIQ+? Kako boste v zvezi s tem sodelovali z Evropskim parlamentom in vključili odbor FEMM?

Ali boste v vseh pobudah EU na področju zunanjega delovanja še naprej prednostno obravnavali spodbujanje enakosti spolov in krepitev vloge žensk?

Da. Trajnostnih rešitev za sedanje svetovne izzive ne bo mogoče poiskati, če se enakost spolov pri tem ne bo upoštevala že od samega začetka. Če bom potrjena, bo vključevanje enakosti spolov – in enakosti na splošno – v našo zunanjo in varnostno politiko zame absolutna prednostna naloga, tudi zato, ker je ključnega pomena za njen uspeh. V praksi si bom prizadevala za vzpostavitev zaveznitva med komisarji in komisarkami, katerih resorji zajemajo enakost spolov in krepitev vloge žensk in ti vprašanji bi bilo treba vključiti v njihovo delo.

Kakšne konkretne načrte imate za nadaljnje ukrepanje v zvezi z Akcijskim načrtom za enakost spolov in krepitev vloge žensk v zunanjem delovanju za obdobje 2021–2025 (GAP III) in ali se zavezujete, da boste skupaj z drugimi pristojnimi komisarji sprejeli tudi GAP IV?

Ker bo akcijski načrt EU za enakost spolov III (GAP III) v veljavi do leta 2027, se je treba zdaj osredotočiti na njegovo izvajanje. To nam je že omogočilo, da pospešimo napredek pri uveljavljanju pravic žensk in usklajevanju naših prizadevanj v zvezi s tem z obstoječim večletnim finančnim okvirom. Prihodnja strategija za obdobje po letu 2027 mora zagotoviti še močnejšo povezavo med pravicami in opolnomočanjem žensk ter zunanjo in varnostno politiko EU, usklajeno z mednarodnim sodelovanjem. Skladnost med notranjimi in zunanjimi ukrepi EU na področju enakosti spolov bo zagotovljena tudi s prenovo strategije za enakost spolov v letu 2025.

Katere ukrepe boste sprejeli za izvajanje in prednostno obravnavo agende OZN za ženske, mir in varnost, zlasti zadevajoč vključevanje vidika spola in zagotavljanje udeležbe in vodilne vloge žensk v vseh razmerah in pri vseh dogodkih, povezanih z mirom in varnostjo?

Agenda Agencije ZN za ženske, mir in varnost (WPS) je vse pomembnejša glede na sedanjo geopolitiko ter porast vojn in konfliktov. Sodelovanje žensk pri reševanju konfliktov in prizadevanjih za izgradnjo miru je bistvenega pomena za trajnostni mir. EU mora v zvezi s tem zavzeti jasno in trdno stališče, da bi podprla izvajanje agende o ženskah, miru in varnosti. S svoje strani bom sodelovala s strokovnjaki ESZD, vključno z ambasadorico EU za enakost spolov in raznolikost, da bi okrepila udeležbo in vodilno vlogo žensk v vseh okoliščinah in razpravah, povezanih z mirom in varnostjo. Prizadevala si bom tudi za izboljšanje sodelovanja z drugimi mednarodnimi in regionalnimi organizacijami, da bi dosegli cilje agende o ženskah, miru in varnosti v sedanji obliki. V prihodnje

bomo začeli razmišljati o drugem akcijskem načrtu o ženskah, miru in varnosti, ki bo usklajen z GAP III in vključen vanj. To bo potekalo vzporedno z izvajanjem sedanje agende in v partnerstvu z geografsko raznolikimi koalicijami držav in deležniki civilne družbe.

Podobno bom zagotovila, da bo EU med drugim v tesnem sodelovanju z uradom posebnega predstavnika generalnega sekretarja za spolno nasilje v konfliktnih odločno podpirala pristope, osredotočene na žrtve in preživele, ter prehodne pravosodne mehanizme za obravnavanje spolnega nasilja, povezanega s konflikti.

Kako se boste borili proti kršitvam pravic žensk v tretjih državah, zlasti proti pohabljanju ženskih spolnih organov in drugim škodljivim praksam, in ali boste še naprej podpirali zagovornike človekovih pravic žensk, zagovornike spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic ter zagovornike pravic LGBTIQ+? Kako boste v zvezi s tem sodelovali z Evropskim parlamentom in vključili odbor FEMM?

Čeprav menim, da je svetovna ozaveščenost o pomenu preprečevanja kršitev danes večja kot kdajkoli prej, je uresničevanje človekovih pravic žensk precej nazadovalo. 40 % žensk in deklet še vedno živi v državah, kjer je stopnja diskriminacije visoka ali zelo visoka; v 46 državah, ki predstavljajo 16 % svetovnega prebivalstva žensk, se nasilje v družini ne šteje za kaznivo dejanje. Če bom potrjena, si bom prizadevala, da bo EU v celoti izkoristila svoj nabor orodij za obravnavanje različnih kršitev, vključno s ciljno usmerjenimi prizadevanji posebnega predstavnika EU za človekove pravice, posebnih odposlancev in veleposlanice EU za enakost spolov in raznolikost.

Odprava določenih škodljivih norm in praks, vključno s pohabljanjem ženskih spolnih organov, bo še naprej pomembno vprašanje v zunanjem delovanju EU. Prizadevala si bom za izvajanje mednarodnih zavez, vključno s prevzemanjem odgovornosti, in si prizadevala za vzpostavitev močnih koalicij v večstranskih forumih, da bi dosegli ta cilj. Menim, da je sodelovanje s člani in članicami odbora za pravice žensk in enakost spolov na tem področju še posebej pomembno. Letno delo v zvezi s Komisijo ZN za položaj žensk je dobrodošla praksa, ki jo želim nadaljevati.

EU še naprej velja za vodilno v svetu na področju vrednot, človekovih pravic in trajnostnega razvoja. Ali to dejansko tudi smo, je odvisno od tega, kako v praksi spoštujemo te vrednote, vključno s tem, kako zagotavljamo, da so zagovorniki in zagovornice človekovih pravic zaščiteni pri svojem pomembnem delu. Varstvo zagovornikov in zagovornic človekovih pravic, tudi človekovih pravic žensk in pravic LGBTIQ oseb, bo še naprej v središču zunanje politike EU na področju človekovih pravic. Še naprej bodo med glavnimi upravičenci do sredstev EU. Med cilji prizadevanj EU na področju človekovih pravic bo ostala tudi vsesplošna dekriminalizacija sporazumnih istospolnih odnosov. Upoštevala bom poziv tega Parlamenta in tudi ocenila, kako lahko za doseggo navedenega cilja uporabimo politična, diplomatska, sodelovalna in trgovinska orodja.

V celoti se zavedam, da Evropski parlament zelo dosledno podpira nediskriminacijo in vse zadeve, povezane z enakostjo. Zato vas vidim kot izjemno pomembnega zaveznika pri svojem delu na tem področju in bom iskala načine, kako bi se lahko bolj strateško angažirali.

Vprašanje Pododbora za človekove pravice

11. Katere konkretne ukrepe nameravate sprejeti, da bi zagotovili, da je napredek na področju človekovih pravic, demokracije in pravne države strateški cilj delovanja Unije na mednarodnem prizorišču v skladu s členom 21 Pogodbe o Evropski uniji, zlasti glede izvajanja/spoštovanja pogojev na področju človekovih pravic v mednarodnih sporazumih, glede finančne pomoči EU in glede globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic? Ali se zavezujete, da si boste prizadevali za zaščito integritete volitev s posodobitvijo smernic EU o volilni podpori in okrepljenem opazovanju volitev? Kako vidite partnerstvo z Evropskim parlamentom na teh področjih?

Katere konkretne ukrepe nameravate sprejeti, da bi zagotovili, da je napredek na področju človekovih pravic, demokracije in pravne države strateški cilj delovanja Unije na mednarodnem prizorišču v skladu s členom 21

Pogodbe o Evropski uniji, zlasti glede izvajanja/spoštovanja pogojev na področju človekovih pravic v mednarodnih sporazumih, glede finančne pomoči EU in glede globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic?

Na podlagi člena 21 PEU so Unijo pri delovanju na mednarodnem prizorišču vodila in jo bodo tudi v prihodnje vodila načela, ki so bila podlaga njenemu nastanku. Med njimi so demokracija, pravna država, univerzalnost in nedeljivost človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spoštovanje človekovega dostojanstva, načelo enakosti in solidarnosti ter spoštovanje načel Ustanovne listine Združenih narodov in mednarodnega prava. To so temeljne vrednote EU, politične usmeritve pa jasno kažejo, da bo ena od prednostnih nalog Komisije spodbujanje vrednot EU doma in v tujini. To je tudi v interesu EU, saj je varnost državljanov in državljanek EU odvisna tudi od tega, v kolikšni meri se v preostalem svetu spoštujejo demokracija in človekove pravice. Če bom potrjena, se zavežem, da bom spodbujala človekove pravice, demokracijo in pravno državo, ne le kot pravno obveznost v skladu s Pogodbo, temveč tudi kot strateško prednostno nalogo. To agendo bom vključila v tesno sodelovanje z ustreznimi komisarji in komisarkami, Svetom in državami članicami, posebnim predstavnikom EU za človekove pravice in drugimi posebnimi predstavniki EU, da bi povečala učinkovitost ukrepov EU za varstvo in spodbujanje človekovih pravic in demokracije. Prizadevala si bom tudi za tesnejše sodelovanje z mednarodnimi organizacijami, tretjimi državami in civilno družbo.

Če bom potrjena, bom poskrbela, da bomo v dialogu s tretjimi državami obravnavali človekove pravice. Še naprej bomo sodelovali s partnerji, da bi jih podprli in spodbujali k spoštovanju njihovih mednarodnih obveznosti na področju človekovih pravic in sistematičnemu spremljanju. Človekove pravice so univerzalne vrednote, ki so neločljivo povezane z dostojanstvom vsakega človeka. Svoje službe bom tako na sedežu kot v delegacijah EU zadolžila za sodelovanje s tretjimi državami in razkrinkanje diskurza, ki človekove pravice in demokracijo predstavlja kot izum „zahoda“. Če bom potrjena, bom pri zunanjih vidikih migracij sodelovala tudi s komisarjem oziroma komisarko za notranje zadeve in migracije ter drugimi pristojnimi komisarji in komisarkami. Zlasti si bom prizadevala zagotoviti, da se v vseh primerih, ko so migracijska vprašanja operativni del naših celovitih partnerstev, zagotovi popolno spoštovanje temeljnih pravic.

Zavedam se interesa Evropskega parlamenta, da zagotovi, da so klavzule o človekovih pravicah v sporazumih EU učinkovite in operativne. Sporazumi EU o prosti trgovini, sklenjeni s tretjimi državami od leta 2009, so povezani z določbami o človekovih pravicah v okvirnih političnih sporazumih. Te klavzule določajo jasna in vzajemno dogovorjena pričakovanja ter zagotavljajo institucionalne kanale za reden dialog o človekovih pravicah, pa tudi za sodelovanje z akterji civilne družbe v partnerskih državah. V primerih kršitev klavzul o bistvenih elementih je sicer predvidena začasna prekinitve sporazumov EU, vključno s trgovinskimi vidiki, vendar velja za skrajni ukrep. Dialog je vedno najprimernejši pristop, kolikor je to mogoče, kar se odraža v razpravah z državami članicami EU. Pogojevanje splošne sheme preferencialov v okviru naše trgovinske politike tudi spodbuja države v razvoju k spoštovanju človekovih pravic in varstvu okolja. Kot veste, sta se Svet in Evropski parlament dogovorila o spremembi obstoječe uredbe o splošnem sistemu preferencialov, da bi se shema GSP podaljšala za obdobje 2024–2027, medtem ko se bodo nadaljevala pogajanja za dokončanje pregleda.

Svetovni režim sankcij na področju človekovih pravic, vzpostavljen leta 2020, bo še naprej pomemben sestavni del našega nabora orodij za človekove pravice. Od oktobra 2024 se uporablja za 117 posameznikov in 33 subjektov. Sankcij ne bi smeli obravnavati ločeno, temveč kot del širšega političnega pristopa. Uvedba omejevalnih ukrepov proti posameznikom, subjektom in organom, vključno z državnimi in nedržavnimi akterji, ki so vpleteni v hude kršitve in zlorabe človekovih pravic ali so z njimi povezani, je tudi močno sporočilo potencialnim storilcem. V tem smislu ima ta instrument tudi preventivno funkcijo. Če bom potrjena, bom brez oklevanja predlagala nove uvrstitve na seznam, kadar bomo zaznali kršitve in zlorabe človekovih pravic s strani posameznikov, subjektov ali organov kjer koli po svetu.

Finančna pomoč EU za človekove pravice in demokracijo je pomembna in ključna za učinkovitost našega dela na tem področju. EU s tematskim programom za človekove pravice in demokracijo podpira izvajanje svojega akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo. To vključuje širok nabor projektov, ki med drugim spodbujajo politično in državljansko udeležbo, neodvisne medije in pluralnost medijev, boj proti korupciji ter boj proti nezakazovanju in odpravo mučenja. EU je tudi glavna donatorka nujne podpore ogroženim zagovornikom in zagovornicam človekovih pravic. Podpora demokraciji in dobremu upravljanju je vključena tudi v dvostransko sodelovanje, kjer je virov znatno več. Poleg tega strategija Global Gateway zagotavlja podporo infrastrukturnim projektom, hkrati pa zagotavlja, da partnerske države spoštujejo pravno državo in visoke standarde človekovih in

socialnih pravic ter pravic delavcev, zlasti kadar ti projekti vplivajo na lokalne skupnosti, kot v primeru rudarskih dejavnosti. Tako bo tudi v bodoče.

Ali se zavezujete, da si boste prizadevali za zaščito integritete volitev s posodobitvijo smernic EU o volilni podpori in okrepljenem opazovanju volitev?

Opazovanje volitev s strani EU je praktičen in učinkovit instrument zunanje politike, ki ostaja v središču politik in strategij EU za podporo demokraciji. Zgledno je medinstitucionalno sodelovanje, saj je rezultat odličnega timskega dela med Evropskim parlamentom, Evropsko službo za zunanje delovanje in Komisijo. Ob tej priložnosti naj pohvalim predanost spoštovanih poslancev in poslank, ki so bili glavni opazovalci ali so se udeležili misij Evropskega parlamenta za opazovanje volitev, ki so osrednjega pomena za uspeh naših misij EU za opazovanje volitev.

Sporočilo o pomoči EU pri volitvah in opazovanju volitev je iz leta 2000. Brez poseganja v izid prihodnjih razprav ali odločitev kolegija bom v prihodnjem mandatu razmislila in se pogovorila o priložnosti za pripravo novega sporočila. To bi nam lahko omogočilo, da ponovno potrdimo pomen opazovanja volitev kot instrumenta, potrdimo zavezanost EU pomoči pri volitvah kot ključnemu instrumentu za spodbujanje demokracije in ocenimo morebitne prilagoditve, ki bi lahko bile potrebne, da bi bolje odražale trenutne izzive volilnih procesov. Priročnik za opazovanje volitev EU se je v zadnjih letih sicer redno posodabljal. Četrta izdaja bi morala biti pripravljena za objavo v letu 2025.

Kako vidite partnerstvo z Evropskim parlamentom na teh področjih?

Evropski parlament je ključni partner pri spodbujanju človekovih pravic in demokracije v svetu s konkretnimi ukrepi, vključno z nujnimi razpravami, letnim poročilom o človekovih pravicah in demokraciji, misijami za opazovanje volitev, obiski držav, nagrado Saharova in drugimi političnimi ukrepi.

Naše partnerstvo je trdno, vendar ga lahko okrepimo in bi ga morali okrepiti. Če bom potrjena, nameravam redno sodelovati s Parlamentom. Zavežujem se tudi, da bom Parlament ustno ali pisno obveščala o naših političnih dialogih in dialogih o človekovih pravicah ter drugih pomembnih srečanjih.

Akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo, ki določa časovni načrt za človekove pravice v zunanji politiki EU, je bil podaljšan do leta 2027. Z veseljem pričakujem mnenje Evropskega parlamenta o izvajanju sedanjega, pa tudi o prednostnih nalogah za naslednjega.

Vprašanje Pododbora za varnost in obrambo

12. Kmalu po začetku ruske vojaške agresije proti Ukrajini in v obdobju slabšanja varnosti v sosedstvu EU in širše se je začel izvajati program Strateški kompas. Ali menite, da je treba pregledati Strateški kompas in v to vključiti tudi analizo groženj in evidentiranje ranljivosti in pomanjkljivosti zmogljivosti in virov držav članic? Poslanice vključujejo zavezo, da boste skupaj s komisarjem za obrambo in vesolje pripravili belo knjigo o prihodnosti evropske obrambe. Kakšen odnos, če sploh, bi moralo po vašem mnenju to imeti z okviri Strateškega kompasa in strateškega koncepta Nata? Kako boste Evropski parlament vključili v vse te strateške razmisleke in politične pobude, da boste lahko upoštevali stališča Parlamenta in okrepili demokratični nadzor nad pobudami in odločitvami, povezanimi z evropsko obrambo?

Kmalu po začetku ruske vojaške agresije proti Ukrajini in v obdobju slabšanja varnosti v sosedstvu EU in širše se je začel izvajati program Strateški kompas. Ali menite, da je treba pregledati Strateški kompas in v to vključiti tudi analizo groženj in evidentiranje ranljivosti in pomanjkljivosti zmogljivosti in virov držav članic?

Strateški kompas od leta 2022 usmerja prizadevanja EU za okrepitev varnostne in obrambne politike. EU je svoje cilje uspešno izpolnila. Nezakonita in neizzvana ruska invazija v Ukrajino ter hitro zaostrovanje groženj sta vzbudila občutek nujnosti. Temu sem bila priča tudi sama, kot nekdanja predsednica vlade in članica Evropskega sveta. Obstaja skupno evropsko razumevanje, da mora EU storiti več, bolje in hitreje za našo lastno in svetovno varnost in obrambo.

Ta politična volja se je že udejanjila, rezultati pri izvajanju strateškega kompasa pa so dobri:

- EU in njene države članice so Ukrajini zagotovile vojaško podporo brez primere;
- v Ukrajini, Republiki Moldaviji in na območju Rdečega morja so se začele nove civilne in vojaške misije in operacije;
- partnerstva EU z Natom in strateškimi partnerji so se znatno okrepila;
- razvite so bile nove strategije in orodja za boljše obravnavanje varnostnih in obrambnih izzivov na pomorskem, vesoljskem in kibernetnem področju;
- okrepljena so bila orodja EU za boj proti hibridnim grožnjam, kibernetnim napadom ter tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju;
- organizirana je bila prva vojaška vaja EU v živo;
- razvitih je bilo več ključnih novih pobud za okrepitev tehnološke in industrijske baze evropske obrambe.

Čeprav so bili številni ukrepi izvedeni, je treba še veliko storiti. Še vedno ne delamo dovolj in rezultati niso zadostni. Storititi moramo vse, kar je v naši moči, da bi Ukrajini pomagali zmagati v vojni proti Rusiji. Zagotoviti moramo konkretne rezultate naših strategij in orodij. Izboljšati moramo našo obrambno pripravljenost in dodatno spodbujati prizadevanja držav članic za skupno načrtovanje, razvoj, javno naročanje in upravljanje vojaških zmogljivosti ter izgradnjo obrambne industrije, ki bo dosegala cilje. Odpraviti moramo kritične vrzeli v zmogljivostih in opredeliti možnosti za njihovo financiranje.

Evropa si mora zagotoviti sredstva za lastno obrambo in zaščito ter za odvracanje morebitnih nasprotnikov. Menim, da je za razumevanje hitro zaostrujočih se groženj in odzivanje nanje nujno potrebna nova analiza nevarnosti. Če bom potrjena, sem na podlagi te nove ocene izzivov, s katerimi se mora soočiti EU, in stanja izvajanja ukrepov v okviru strateškega kompasa pripravljena, da skupaj s Svetom in državami članicami razmislimo o novih konkretnih načinih za okrepitev naše ravni ambicij na področju varnosti in obrambe, tudi v zvezi z belo knjigo o prihodnosti evropske obrambe in prihodnjo strategijo za na krize pripravljeno Unijo.

Poslanica vključuje zavezo, da boste skupaj s komisarjem za obrambo in vesolje pripravili belo knjigo o prihodnosti evropske obrambe. Kakšen odnos, če sploh, bi moralo po vašem mnenju to imeti z okviri Strateškega kompasa in strateškega koncepta Nata?

Strateški kompas, ki je bil izpogajan in dogovorjen z državami članicami, je bistven instrument in bo še naprej usmerjal naša prizadevanja za okrepitev varnostne in obrambne politike EU. Ker pa smo vstopili v novo fazo v smislu izzivov in pobud, moramo nujno sprejeti odločnejše ukrepe, da bi okrepili obrambo Evrope in omogočili nastanek prave evropske obrambne unije. Če bom potrjena, nameravam skupaj s komisarjem oziroma komisarko za obrambo in vesolje v beli knjigi predlagati prav to, tudi v vlogi vodje Evropske obrambne agencije.

Bela knjiga bi morala, med drugim na podlagi strateškega kompasa in evropske strategije za obrambno industrijo, opisati politične ambicije za povečanje obrambne pripravljenosti EU in pripravljenosti držav članic ter vzpostaviti pravo evropsko obrambno unijo. Skupaj s komisarjem oziroma komisarko za obrambo in vesolje bomo ta novi pristop k obrambi oblikovali tako, da bomo opredelili potrebe po naložbah, kritične vrzeli v zmogljivostih in možnosti financiranja. Države članice moramo bolje podpreti pri skupnem razvoju, nabavi in vzdrževanju celotnega spektra obrambnih zmogljivosti za njihove oborožene sile ter jih pripraviti na najhujše vojaške izredne razmere. Prav tako moramo okrepiti povezavo med politiko obrambne industrije na ravni EU in nacionalnimi prednostnimi nalogami pri javnih naročilih in razvoju zmogljivosti ter še naprej zagotavljati interoperabilnost in skladnost z Natom. Obravnavati bi morali, kako lahko EU podpre države članice pri izpolnjevanju njihovih zavez, tudi v okviru Nata, na primer s pomočjo pri zapolnjevanju vrzeli v zmogljivostih. Za dosego teh ciljev bi morala bela knjiga zagotoviti jasne smernice in mejnike.

Strateški kompas in evropska strategija za obrambno industrijo sta že popolnoma skladna s strateškim konceptom Nata in z belo knjigo bomo nadaljevali enak pristop. Močnejša EU pomeni močnejši Nato. Če bom potrjena, si bom prizadevala, da bo nadaljnje izboljšanje strateškega partnerstva EU z Natom prednostna naloga – ob polnem spoštovanju načel vključenosti, vzajemnosti in avtonomije odločanja EU, ki so ključnega pomena za našo splošno varnost.

Kako boste Evropski parlament vključili v vse te strateške razmisleke in politične pobude, da boste lahko upoštevali stališča Parlamenta in okrepili demokratični nadzor nad pobudami in odločitvami, povezanimi z evropsko obrambo?

Zahvaljujem se za stalno sodelovanje Evropskega parlamenta in močno podporo našim prizadevanjem za okrepitev vloge EU kot varnostnega in obrambnega akterja. Podpora Evropskega parlamenta je ključnega pomena za celovito in uspešno izvajanje dvojne funkcije visoke predstavnice/podpredsednice. Če bom potrjena, bom nadaljevala dejavno in pregledno izmenjavo informacij, vključila Parlament že v najzgodnejše faze in zagotovila, da bodo njegova stališča upoštevana pri vseh temah, pomembnih za Odbor za zunanje zadeve (AFET), vključno z njegovim pododborom za varnost in obrambo (SEDE) ter pododborom za človekove pravice (DROI). To bo vključevalo tudi sprotne obveščanje v ustrezni obliki.